

Kontaktperson

Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Utvidgning av och ändrade föreskrifter och undantag för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystad kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att utvidga naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog till att omfatta del av fastigheterna Bergsjöholm 1: 1 och Hedeskoga 3: 10 och 10: 2 i Ystads kommun, med avgränsning som utmärkts med heldragen svart linje på bifogad karta (bilaga 1).

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken. Länsstyrelsen beslutar att föreskrifterna ska gälla även för den befintliga delen av naturreservatet.

Länsstyrelsen beslutar att syftet med naturreservatet ska ändras i enlighet med vad som anges i detta beslut. Det nya syftet ska gälla för hela naturreservatet.

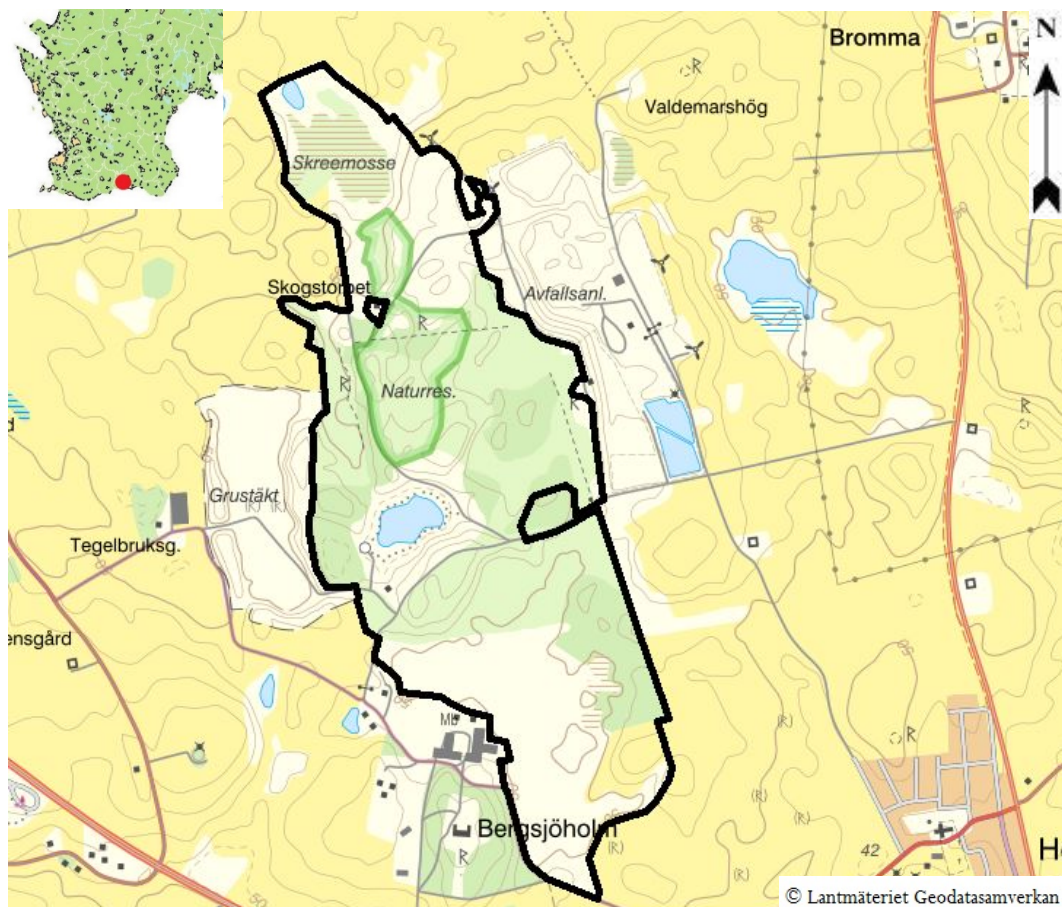
När detta beslut vinner laga kraft upphör föreskrifter meddelade av i Länsstyrelsen den 17 februari 2010, dnr 511-85145-09, 1286-214, om utvidgning av och ändring av föreskrifter för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystad kommun samt beslut 17 februari 2010, dnr 511-1717-10, 1286-214, om fastställande av skötselplan för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystad kommun, att gälla.

Med stöd av 3 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, (bilaga 5), vilken ersätter skötselplan som fastställdes av länsstyrelsen den 17 februari 2010 dnr 511-1717-10, 1286-214.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Bjersjöholms ädellövskog
Kommun	Ystad
Natura 2000 ID	SE 0430134
Gränser	Området är markerat med heldragen svart linje på bifogad karta (bilaga 1)
Fastighet	Del av: Bergsjöholm 1:1, Hedeskoga 3:10 och 10:2
Markägare	Enskild och Kommunalt bolag
Läge	Området är beläget ca 4 km nordväst om Ystad i Skåne län
Kartblad	Ekonomiska kartan: Ystad 1D:94
Koordinater	X423309, Y6146890 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region	Nr 6, Skånes sediment och horstområde
Inskrivna nyttjanderätter	Finns i akten
Gemensamhetsanläggningar	Finns i akten
Areal	Cirka 119,7 hektar, varav utvidgningen omfattar 108,7 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje på kartan. Skala 1:15 000. Tidigare beslutat naturreservat markerat med grön linje

Syftet med naturreservatet

1. bevara biologisk mångfald,
 2. vårda och bevara värdefulla naturmiljöer,
 3. tillgodose områden för friluftslivet,
 4. skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter
- Bevara och utveckla en ädellövskog med främst grovstammig och högvuxen ädellövskog,
 - Bevara och utveckla de alluviala lövskogarna,
 - Bevara och underhålla våtmarker,
 - Restaurera och underhålla en större våtmark,
 - Bevara och utveckla de entomologiska värdena inom området,
 - Bevara och utveckla häckningsmöjligheterna för rödglada (*Milvus milvus*) och skogsduva (*Columba oenas*),
 - Främja det rörliga friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellövskog, med inslag av luckor och gläntor,
- Bevara och utveckla fältskiktet,
- Bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Initialt aktivt öka mängden död och döende lövved,
- Ej transportera ut lövved,
- Tillse att det inte förekommer gran eller lärk inom området,
- Bevara och utveckla områdets lövsumpskogar,
- Anlägga ett större våtmarksområde och därefter skötsel av delar av detta genom bete,
- Undanta jakt på sjöfågel inom våtmarksområden,
- Lägga igen avvattande diken, som inte behövs för avvattning av mark utanför naturreservatet.
- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna i området förekommande habitatlistad¹, rödlistad² eller sällsynt art som är knutna till områdets biotoper,
- Inplantera för området lämpliga rödlistade arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog,
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,

- Utnyttja naturgivna förutsättningar och under enkla former göra delar av området tillgängligt för det rörliga friluftslivet.

¹ Arter som förekommer i Rådets direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter,

² Arter som är förtecknade enligt Artdatabanken som rödlistade i Sverige.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. utföra åtgärd som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, spränga, borra, schakta, dika, dämna, dränera, plöja, utfylla eller utföra annan markberedning.
2. uppföra ny byggnad, mast, luftledning eller annan anläggning,
3. anordna upplag,
4. använda kemiska bekämpningsmedel,
5. plantera eller så buskar och träd.
6. avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen.
7. åstadkomma körskador i ädellöv- eller lövsumpskogsbestånd,
8. utfodra vilt,
9. bedriva jakt på sjöfågel,
10. utsätta eller utfodra sjöfågel för jaktändamål. Utsätta signalkräfter.
11. inplantera för området främmande växt- eller djurarter.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet

1. utmärkning av, skyltning till och upplysning om naturreservatet,
2. skötsel av mark innefattande naturvårdsåtgärder (röjning, gallring, avverkning, sådd eller plantering, skapande av död/döende ved, inhängning av föryngringsytor med ädellövskog, som behövs för naturreservatets skötsel), enligt bilaga 2,

3. skötsel av blomsterrik mark vid täktdamm och betesmarker, omfattandes röjning, bränning, betning samt betesfredade av områden, enligt bilaga 2. Det årligt ambulerande betesfredade området ska placeras på sandigare mark. Det betesfredade området bör vara cirka 1000 kvm.
4. med start den 1 januari 2025 låta avverka gran och lärk, enligt bilaga 3,
5. anläggande av våtmark, och lägga igen avvattnade diken, enligt bilaga 2,
6. skötsel av våtmark innefattande dämning, bete och avsänkning, enligt bilaga 2,
7. uppsättning och underhåll av holkar och boplattformar för fågel, fladdermöss eller mulmholkar,
8. utförande av åtgärder för habitatlistade, rödlistade eller sällsynta arter knutna till ädellövskog,
9. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
10. undersökningar och miljöövervakning av djur-, svamp, och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. gräva eller på annat sätt skada block, stenar, hållar, terrängformer eller stenmurar,
2. föra bort död ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar,
4. tälta,
5. ta med hund (eller annat sällskapsdjur) som inte hålls i fysiskt koppel,
6. samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar eller mollusker.
7. elda annat än med friluftskök eller i av förvaltaren iordningsställd eldstad,
8. ställa upp husvagn, husbil eller liknande under tiden kl 00:00 – 05:00,

Slutligen är det förbjudet utan Länsstyrelsens skriftliga tillstånd att:

9. placera eller sätta upp snitsel, orienteringskontroll eller liknande anordning annat än tillfälligt, högst tio dygn, under förutsättning att kontaktuppgifter och datum för uppsättning anges på de utplacerade föremålen,
10. placera ut för reservatet främmande föremål.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för:

- förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-10.
- normalt underhåll av befintliga vägar eller nedtagning av för allmänheten farliga träd (längs med väg, led, rastplats etc).
- underhåll av lagakraftvunna dikningsföretag och vattendomar. Inför utförande av arbetet ska verksamhetsutövaren informera förvaltare och länsstyrelsen om åtgärden.
- anläggande av våtmark i anslutning till Bjersjöholms gods, i huvudsaklig enlighet med länsstyrelsens beslut den 18 augusti 2020, dnr 521-20535-2020.
- drift, underhåll och ombyggnad inom gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt av vid tidpunkten för detta beslut befintliga nyttjanderätter, ledningar, transformatorstation, master och anläggningar, tillhörande staten, kommunen, el-, energi- och teledistributör. Inför utförande av arbetet ska naturreservatets förvaltare informeras om åtgärden. Vid akuta underhållsåtgärder kan förvaltaren informeras i efterhand, dock senast inom tre arbetsdagar från det att arbetet har inletts.
- A1 gäller ej nedgrävning av befintliga luftledningar i området,
- A1 gäller ej, vid behov, framtida muddring av anlagda våtmarker,
- A1 gäller ej avfallsdeponins eventuella framtida utsläpp av renat lakvatten till naturreservatet.
- A1 gäller ej nyanläggande av dike eller kulvert med dagvatten från Bjersjöholms gods ut till våtmarken som ska anläggas i södra delen av naturreservatet.
- A1 och A2 gäller ej drift eller underhåll av befintliga provpunkter tillhörande avfallsdeponin, på fastigheten Hedeskoga 3:10, ej heller nysättande av provpunkter som behövas för kontroll av denna verksamhet under förutsättning att grova träd ej skadas,
- A1 och A2 gäller ej anläggande och nedgrävning av "Hansa power bridge" kabel inom betesmark inom naturreservatets södra del,
- A1 och A6 gäller ej schaktarbeten och avverkning av träd och buskar i samband med anläggande av en grusig slänt öster om Bergsjöholms gods gårdsplan i enlighet med till Ystad- och österlenregionens miljöförbund inlämnad anmälan och tillhörande handlingar.
- A1, A2, A3 gäller ej verksamhet eller anläggningar tillhörande befintlig tillståndspliktig täktverksamhet på fastigheten Bergsjöholm 1:1, med efterföljande markåterställning efter avslutad täktverksamhet, enligt bilaga 3.

- A1 och A3 gäller ej fortsatt uppläggning av plocksten från åkermark på stentippar markerade på bilaga 4.
- A2 gäller ej befintliga jaktorn och utfodringsanläggningar som är markerade på bilaga 4. Eventuell framtida byte av jaktornsplats ska godkännas av förvaltaren.
- A6 gäller ej markägarens avverkning och uttag av gran och lärk, inom markerade planteringar på bilaga 3, fram till och med den 31 december 2025, därefter får länsstyrelsen röja ner kvarvarande yngre granplanteringar och låta avverka äldre granar och lärkar. Markägaren äger rätten till virket.
- A6 gäller ej markägarens röjning av befintliga siktgator,
- A6 gäller ej flytt av fallet eller fällt träd över eller i anslutning till väg, led, betesmark, eller annan anläggning med utläggning på annan plats i naturreservatet,
- A6 gäller ej utflytt av enstaka stammar lövved till andra naturreservat med ädellövskog, i syfte att återetablera arter,
- A7 gäller ej rätt att ta väg i samband med uttag av gran och lärk, enligt bilaga 3, markskador ska i möjligaste mån återställas om sådana uppstår.
- A8 gäller ej befintliga fyra stycken utfodringsplatser i anslutning till jaktornen, markerade på bilaga 4. Eventuell framtida byte av utfodringsplats ska godkännas av förvaltaren. Utfodringsplats ska då placeras på mindre biologisk värdefulla områden. Utfodring får endast ske med stationär spridare som sprider majs eller spannmål.
- A9 gäller ej jakt inom våtmarken som ligger i anslutning till Bergsjöholms gods gårdsplan, på sjöfågel under högst fem dagar per år eller vid behov av skyddsjakt på sjöfågel, Rödlistade fågelarter omfattas ej av undantaget, dvs de får ej jagas.
- B5 gäller ej diken eller dräneringsledningar som behöver upprätthållas för avvattning av mark utanför naturreservatet eller som behövs för att upprätthålla betesmark inom naturreservatet.
- C3 gäller ej för insamling av enstaka beläggsexemplar under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna eller att arten är klassad som rödlistad samt att inrapportering sker av fyndet till Artportalen.
- C5 och C9 utgör inte hinder för bedrivande av jakt i enlighet med gällande bestämmelser i jaktlagstiftning.
- C6 gäller ej hävning, handplockning eller annan selektiv metod, som inte förstör djurets livsmiljö, med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Enstaka exemplar får samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används samt att arten rapportera till Artportalen.
- C6 gäller ej fiskerättsinnehavarens fiske efter fisk eller signalkräfter.

Föreskrifterna gäller ej förvaltaren eller tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken gäller även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 26 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Allemansrätten

Allemansrätten har stor betydelse för våra möjligheter att vistas i naturen, den ger oss alla möjligheten att tillfälligt och hänsynsfullt vara i naturen. Även organisationer och turistföretag kan dra nytta av allemansrätten i sin verksamhet även om allemansrätten i grunden gäller för enskilda individer. Samtidigt medför allemansrätten också skyldigheter att inte förstöra något eller störa markägaren eller andra som är ute i naturen. Större grupper bör samråda med markägaren. Inom naturreservat kan delar av allemansrätten vara begränsad genom reservatsföreskrifter.

Vid aktiviteter som inte förbjuds av reservatsföreskrifterna men som kan medföra en väsentlig förändring av naturmiljön, ska anmälan om samråd enligt 12 kap 6 § Miljöbalken ske med Länsstyrelsen. Samrådsplikt kan gälla för stora tävlingar, evenemang eller aktiviteter som medför omfattande slitage, markskador eller påverkar djurlivet.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Området utgör främst ett större skogsområde ute på den öppna slätten nordväst om Ystad. Berggrunden utgörs av kalksten, sandsten och lera. Jordarten utgörs främst av lerig morän på vilken delvis har avsatts stora mängder isälvsediment. Fuktigare partier utgörs av kärrtorv och gyttjelera. I den tidigare Bergsjöholmssjön, som utgörs av kärrtorv finns även områden med postglacial sand avsatta. Tåktverksamhet på 1980-90 talet har medfört att en av de tidigare högsta gruskullarna i området brutits bort och att en tåktjö har skapats.

Kulturhistoriska bevarandevärden och markanvändning

Bjersjöholms ädellövskog har varit skogsbevuxet under mycket lång tid. Kartor från 1600-, 1700-, 1800-, 1900-talet visar detta. Den långa trädkontinuiteten gör området extra värdefullt, då många arter har dålig spridningsförmåga. På den Skånska rekognosceringskartan från åren 1812-1820 visar att skogen är inhägnad. Dagens bokjättar är på denna karta cirka 50-60 år, dvs halvt fullvuxna träd. Flertalet av bokjättarna är synnerligen rakstammiga och kvistfria, vilket tyder på att de har vuxit upp i en tämligen skuggig miljö eller har blivit stamkvistade som unga.

Biologiska bevarandevärden

De biologiska bevarandevärdena i området är synnerligen höga. Området rankades för ett decennium sedan som det nionde värdefullaste området i Skåne med avseende på rödlistade skogslevande arter. Här har i modern tid påträffats ett 70-tal rödlistade arter varav 41 arter rödlistade insekter, 4 arter rödlistade svampar, 7 arter rödlistade lavar, 6 arter rödlistade växter, 15 arter rödlistade fåglar och en rödlistad art fladdermus. Riktade inventeringar skulle sannolikt ge ännu fler arter, särskilt av fladdermöss.

Trädbeståndet består främst av ädellövträd, vilket domineras av bok. Totalt finns inom ett 70-tal, 260 åriga bokjättar (över 1 m i diameter) och ett 40-tal bokhögstubbar samt yngre generationer av bok, redo att ersätta bokjättarna när dessa lämnar in. Vidare finns det rikligt med solbelysta grova ekar i utkanterna av området. Tidigare har det funnits ganska mycket alm i område, men almsjukan under 1980-90 talet slog tyvärr ut dessa. Vedinsektsrariteterna utgörs bl.a. av almbloombeck (EN) och bokskogsrödbeck (NT).

Den tidigare tåktjön är omgiven av gräsmark som uppkommit på näringsfattig grusmark. Mängden blommande fåltskiktsarter är mycket hög och området utgör ett oumbärligt födosöks område för pollinatörer och många vedlevande insekter.

Tidigare har det, norr om Bergsjöholms gamla borg, funnits en grund slättsjö, Bergsjöholms sjön, vilken utdikades på slutet av 1800-talet. Det utdikade området kom senare att nyttas som betesmark. Området som består av organogena jordar har

sjunkit och veketåg har börjat breda ut sig. Det finns synnerliga goda förutsättningar att restaurera denna cirka 11 hektar stora våtmark/sjö. Tillstånd finns för att återskapa något över 5 hektar damm. En damm i området skulle kraftigt gynna många slättsjöfåglar och öka insektsproduktionen i landskapet i helhet samt bidra till en ökad grundvattenbildning och närsaltsreducering samt minska koldioxidavgången.

Friluftsliv och tillgänglighet

Vandringsleden "Skåneleden" passerar igenom naturreservatet. Söder om området finns de byggnadsminnesförklarade två återstående längorna från 1500-tals borgen.

I området finns några vägar som kan nyttjas för vandring och möjlighet att anlägga några mindre leder samt fågeltorn. Parkeringsfrågan för det utvidgade naturreservatet är ej löst.

Periodvis har det förekommit omfattande olovlig terrängkörning och nedskräpning i området av allmänheten, vilket behöver stävas.

Skälen för beslutet

Enligt 7 kap 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall skälen i ett beslut om att bilda naturreservat anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap 6 § MB får länsstyrelsen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att

vistas,

3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller

4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap 30 § MB regleras föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området. Sådana föreskrifter får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. I de fall kommunen beslutar om skydd av ett område får den meddela sådana föreskrifter. Det föreslagna naturreservatet har höga naturvärden och har potential att få ännu högre. Det föreslagna naturreservatet har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- och friluftslivssynpunkt avseende nationell, regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

Natura 2000 område: Delar av området utgör ett cirka 6 hektar stort Natura 2000 område Bjärsjöholms ädellövskog (SE0430134).

Riksintresse enligt 3 kap 6 § MB naturvård: Området ligger inom riksintresse för naturvård (N79, Bjärsjöholm-Marsvinsholmsområdet). Riksintresset konstitueras av riksvärden inom geovetenskap och naturskog.

Riksintresse för kulturmiljövården: Området ligger inom riksintresse för kulturmiljövården (M:K 160, Bergsjöholm-Balkåkra-Skårby m.m. Riksintresset konstitueras av det utpräglade och vidsträckta slottslandskapet med förhistorisk bruknings- och bosättningskontinuitet samt av godset genom århundraden präglade odlingslandskapet.

Naturvårdsprogram naturvärde: Hela området är utpekad i naturvårdsprogrammet. Området är utpekats som ett klass 2 område. Klass 1 utgör högsta naturvärde och klass 4 höga naturvärde.

Naturvårdsprogram terrängformation: Området ligger i utkanten av backlandskapet västra Nöbbelöv-Vallösa-Marsvinsholm-Bjäresjö-Ystad.

Befintligt naturreservat: Bjärsjöholms ädellövskog bildades den 12 januari 1993. Naturreservatet utvidgades den 17 februari 2010 till att omfatta cirka 11 hektar ädellövskog.

Fornlämningar: Trakten har varit bebott under mycket lång tid. I anslutning till området uppfördes en borg på 1500-talet. De norra delarna av denna borg revs på 1800-talet och rivningsmassorna tippades i vallgraven. På en öppen höjd öster om den torrlagda sjön finns en sten- eller bronsåldersboplatz. Ute i den torrlagda sjön

har ett präktigt bronskärl med två handtag och drivna sirater påträffats. Vid det gamla naturreservatet finns tre längre hägnader som avgränsade den tidigare djurgården vid Bergsjöholm. Hägnaderna är cirka 1,5 meter breda och 1 meter höga.

Skogsstrategin: Bjersjöholms ädellövskog utgör en värdekärna inom en utpekad värdeetrakt i strategin för formellt skydd av skog i Skåne län.

Grön infrastruktur: Området ligger skogligt sett isolerat. Närmast naturreservat som utgörs av ädellövskog är Fyledalen som ligger cirka 1 mil nordöst om området.

Skogsstyrelsens utpekande: Inom området totalt finns fyra utpekade nyckelbiotoper med en areal av 18,2 hektar. Nyckelbiotoperna utgörs av två utpekade ädellövnaturskogar på cirka 13 hektar och två utpekade ädellövskogar på cirka 5,2 hektar. Vidare har Skogsstyrelsen pekat ut ett naturvärde som utgörs av bokskog på cirka 0,9 hektar samt en sumpskog, Skreemosse, på cirka 3,2 hektar.

Hotade arter: I området finns ett många rödlistade arter. Området är rankades för ett decennium sedan som det nionde värdefullaste området i Skåne med avseende på rödlistade skogslevande arter. Här lever bl.a. sydäppelros (CR), almbloombock (EN), blåsvart brunbagge (EN), bokskogsrödbeck (VU), större vedvivel (VU), hålnunneört (NT), bokvårtlav (NT), sexfläckig bastardsvärmare (NT).

Länsstyrelsens bedömning

Bjersjöholms ädellövskog är ett synnerligen värdefullt skogsområde som bör förvaltas och bevaras åt kommande generationer. De grova höga träden är oerhört imponerande. Totalt finns inom hela Bjersjöholms ett 70-tal, 250 åriga bokjättar (över 1 m i diameter) och ett 40-tal bokhögstubbar samt yngre generationer av bok, redo att ersätta bokjättarna när dessa lämnar in. Mängden skyddsvärda arter inom området som är knutna till gamla grova levande eller döda träd är mycket hög. Området är rankat som det nionde värdefullaste området i Skåne med avseende på rödlistade skogslevande arter. Här har i modern tid påträffats totalt 76 rödlistade arter. 53 arter rödlistade insekter, 13 arter rödlistade svampar, 7 arter rödlistade lavar, 2 arter rödlistade fåglar och 1 art rödlistad mossa.

Länsstyrelsen anser att det föreligger skäl att modernisera föreskrifterna, utöka syftet med naturreservatet samt revidera skötselplanen som beslutades den 17 februari 2010. När detta beslut vinner laga kraft upphör föreskrifter meddelade av i Länsstyrelsen beslut den 12 januari 1993 dnr 231-8642/92 bildande av naturreservatet Bjärsjöholms ädellövskog, Ystads kommun och den 17 februari 2010, dnr 511-85145-09, 1286-214, om utvidgning av och ändring av föreskrifter för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystad kommun samt beslut 17

februari 2010, dnr 511-1717-10, 1286-214, om fastställande av skötselplan för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystad kommun, att gälla.

En utvidgning av naturreservatet medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen levande skogar, myllrande våtmarker och ett rikt växt- och djurliv samt om närliggande bostadsbebyggelse etableras, god bebyggd miljö.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv samt återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter bör området avsättas som naturreservat.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 5) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna innebär vissa inskränkningar av allemansrätten som är nödvändiga för att skydda områdets naturvärden. Restriktionerna är inte av sådan omfattning att de innebär allvarligt försvårande av allmänhetens möjligheter att utnyttja området.

Ärendets handläggning

Cirka 9,5 hektar av området förordnades som naturreservat den 12 januari 1993 som kompensation för meddelat täkttillstånd. Detta område utvidgades den 19 mars 2010 med cirka 1,5 hektar som en kompensation för det intrång som en beviljad täktverksamhet på samma fastighet medförde.

Länsstyrelsen har i samråd med markägaren upprättat förslag till syfte, föreskrifter och skötselplan.

Intrångsersättning har utbetalts till markägaren av Bergsjöholm 1:1 och Hedeskoga 10:2 år 2021. Avtal om bildande av naturreservat har tecknats med markägaren till Hedeskoga 3:10 år 2021.

Ärendet har remitterats och inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande återfinns i bilaga 6.

Frågan om parkering för besökare till det utvidgade naturreservatet är ej löst. Nuvarande avtalad parkeringsplats sydöst om befintligt naturreservat är ingen lämplig framtida parkeringsplats då den ligger långt in i området. På grund av olika industriverksamheter i närområdet är bilvägen genom området bommad nattetid och på helgerna. Ny parkeringsplats bör anläggas utanför naturreservatet eller nyttja befintlig täktverksamhets hårdgjorda yta när denna verksamhet upphört efter år 2025. Om det senare alternativet väljs behöver väg till nuvarande parkeringsplats bommas och möjligen stängsel sätts upp längs vägen som går igenom naturreservatet för att hålla motordrivna fordon ute. Stätta behöver i så fall anordnas över stängslet vid den nya parkeringen.

Gränsen för naturreservatet är inte slutligt inmätt, varför mindre justeringar kan komma att ske.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen finns bilagt till detta beslut, se bilaga 5.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med länsstyrelsen, markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 8.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning enligt 27§ förordningen om områdesskydd. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även medverkat, tf miljödirektör Kristian Wennberg, naturvårdsdirektör Cecilia Backe, naturvårdsdirektör Ingela Lundqvist, tf enhetschef enheten för samhällsplanering Hanne Romanus, länsassessor Caroline Tornhill och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Ola Melin

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
3. Karta med markerade undantag från föreskrift A6 och A7
4. Karta med markerade undantag från föreskrifter
5. Skötselplan
6. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
7. Sändlista
8. Hur man överklagar

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kontaktperson

Miljöavdelningen

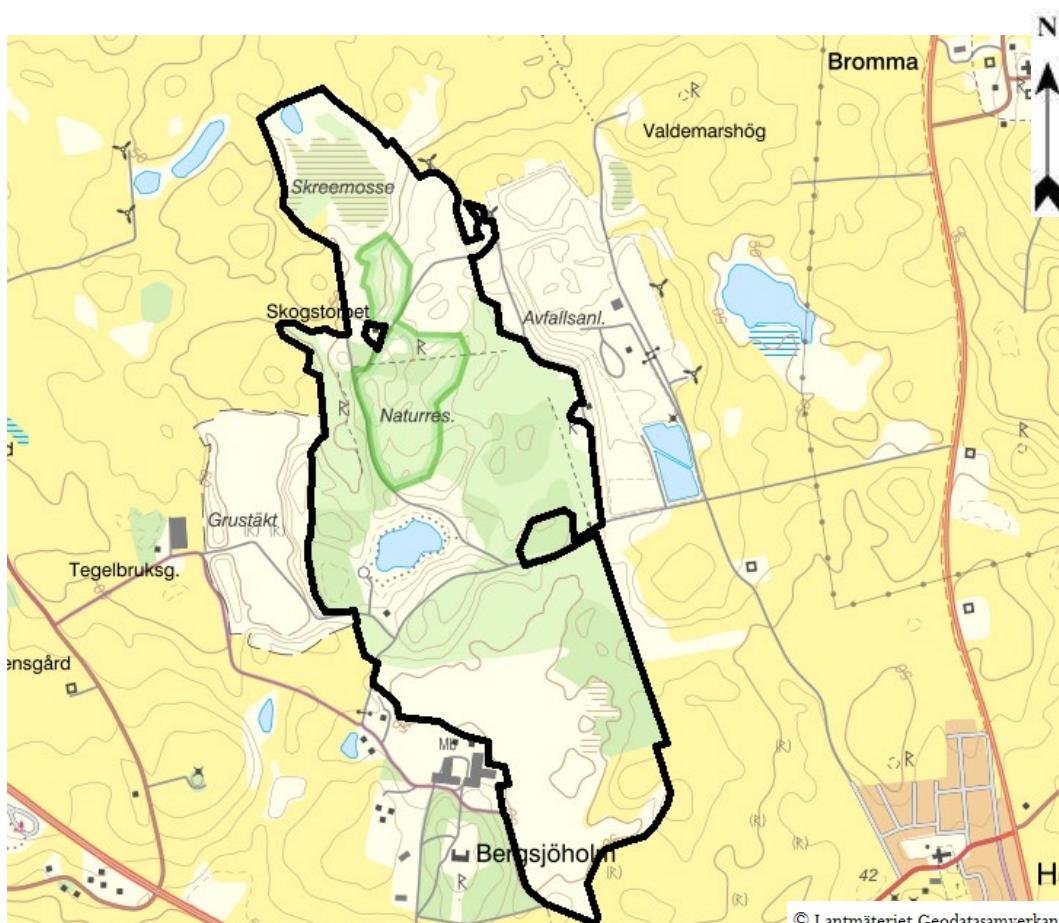
Johan Johnmark

010-22 41 411

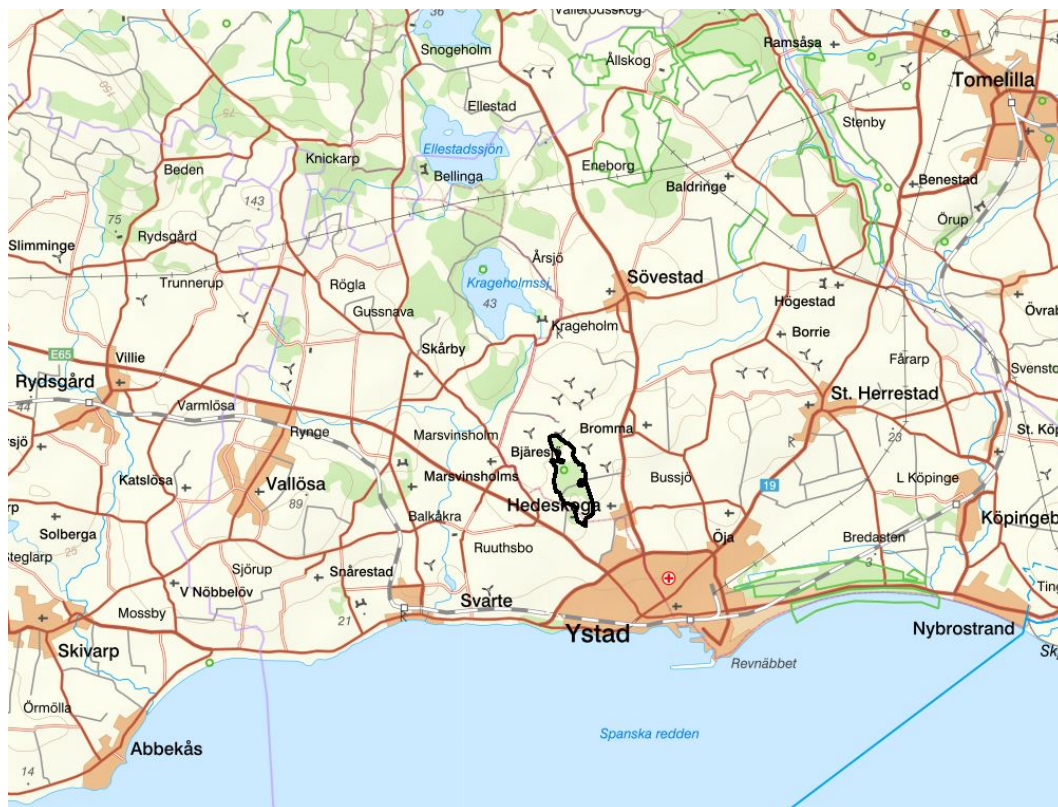
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 28 april 2022 om utvidgning av och ändrade föreskrifter och ändrade föreskrifter för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystads kommun.

Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje på kartan. Skala 1:15 000.

Översiktskarta med naturreservatet markerat med svart gräns. Skala 1:10 000

Kontaktperson

Miljöavdelningen

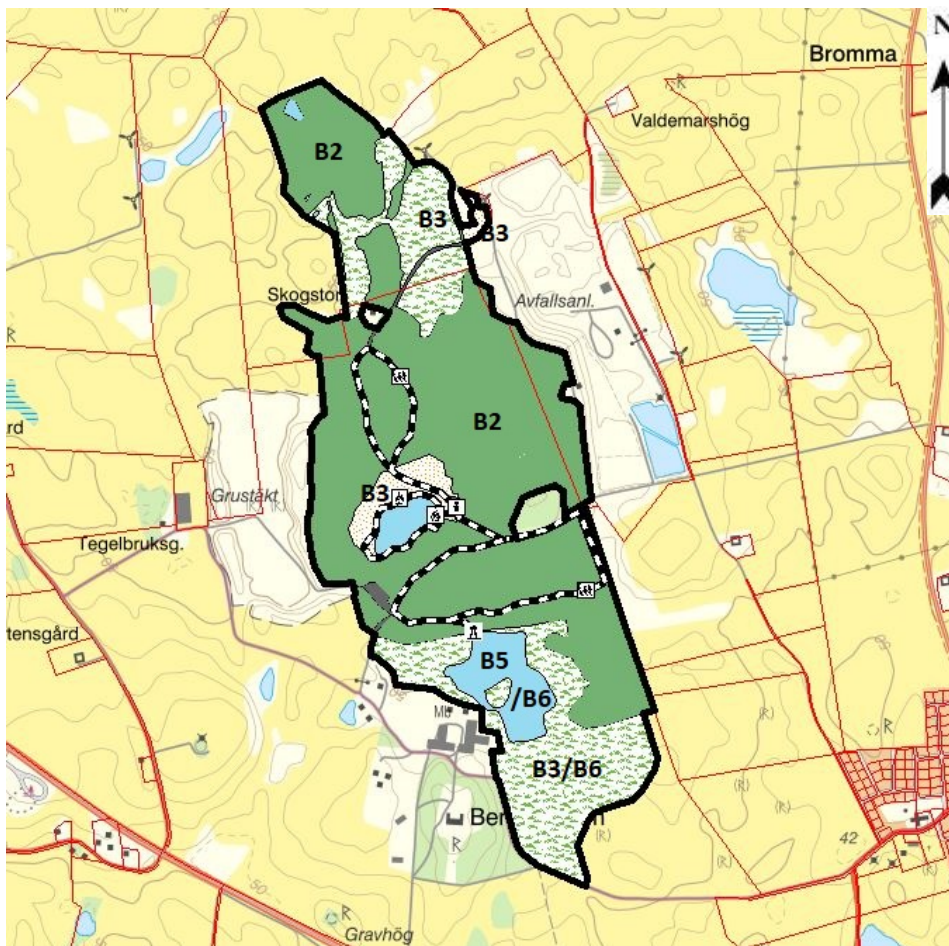
Johan Johnmark

010-22 41 411

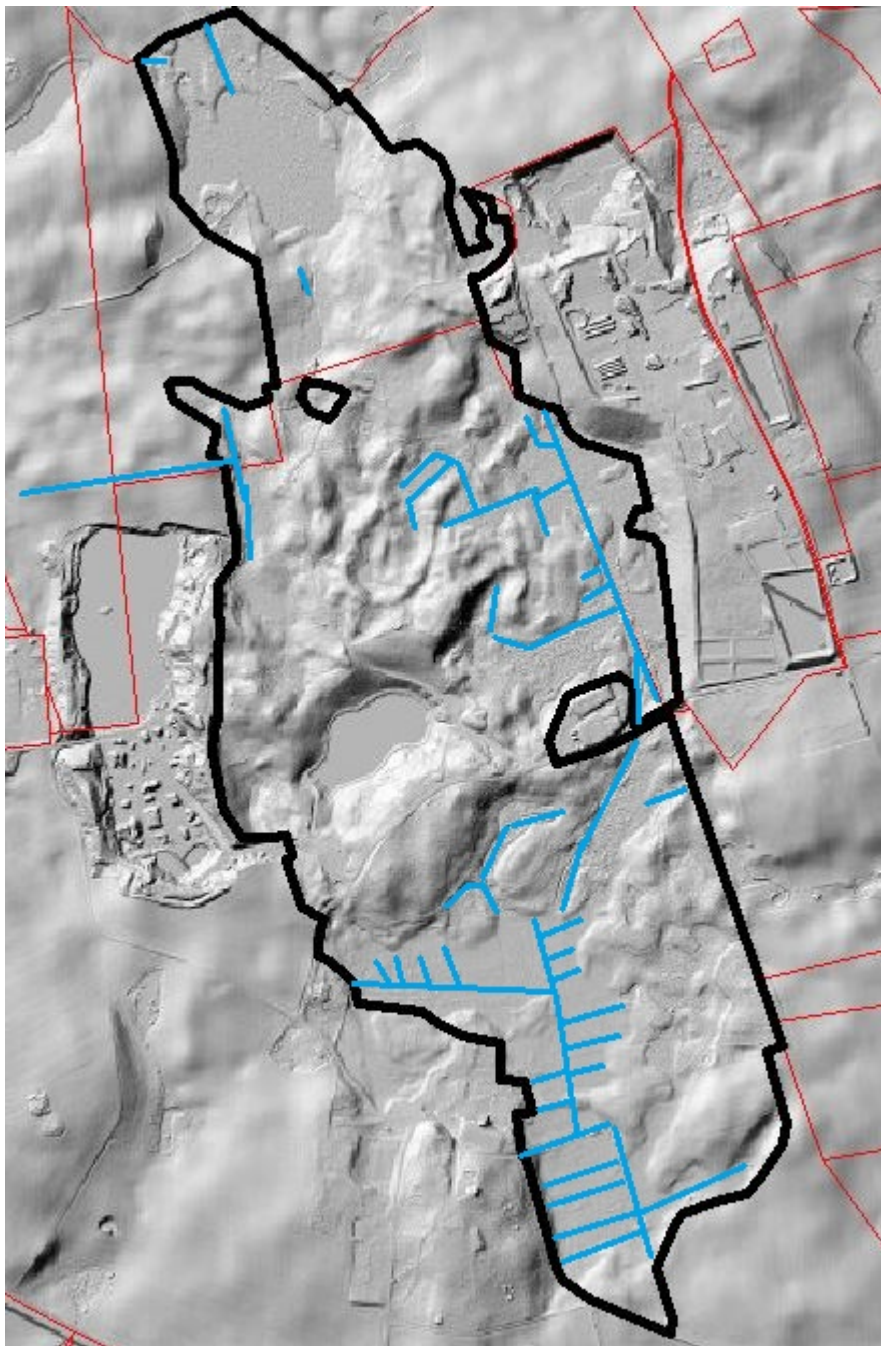
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Tillhör beslut den 28 april 2022 om utvidgning av och ändrade föreskrifter och ändrade föreskrifter för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystads kommun.

Område B2 gäller föreskrift B2 osv
B7, B8 och B10 gäller hela naturreservatet
B9 gäller markerade anläggningar

Föreskrift B5 Markerade kända diken. Diken som behövs för att upprätthålla avvattning av mark utanför naturreservatet eller betesmark får ej läggas igen.

Kontaktperson

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 3. Karta med markerade områden gällande undantag från föreskrift A6 och A7

Tillhör beslut den 28 april 2022 om utvidgning av och ändrade föreskrifter och ändrade föreskrifter för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystads kommun.

Rödskrafferade områden på fastigheten Bergsjöholm 1:1 där undantag från föreskrift A6 gäller. Orangemarkerad väg gäller undantag från föreskrift A7.

Gråmarkerat område avser undantag från föreskrifterna A1, A2 och A3 avseende tillståndspliktig täktverksamhet, med efterföljande markåterställning efter avslutad täktverksamhet

Karta: J. Johansson

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	E-post och webb	Sociala medier
205 15 Malmö	Södergatan 5	010-224 10 00 vx	010-224 11 00	102-2847	skane@lansstyrelsen.se	Facebook: lansstyrelsenskane
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A				www.lansstyrelsen.se/skane	Twitter: @lstskane

Kontaktperson

Miljöavdelningen

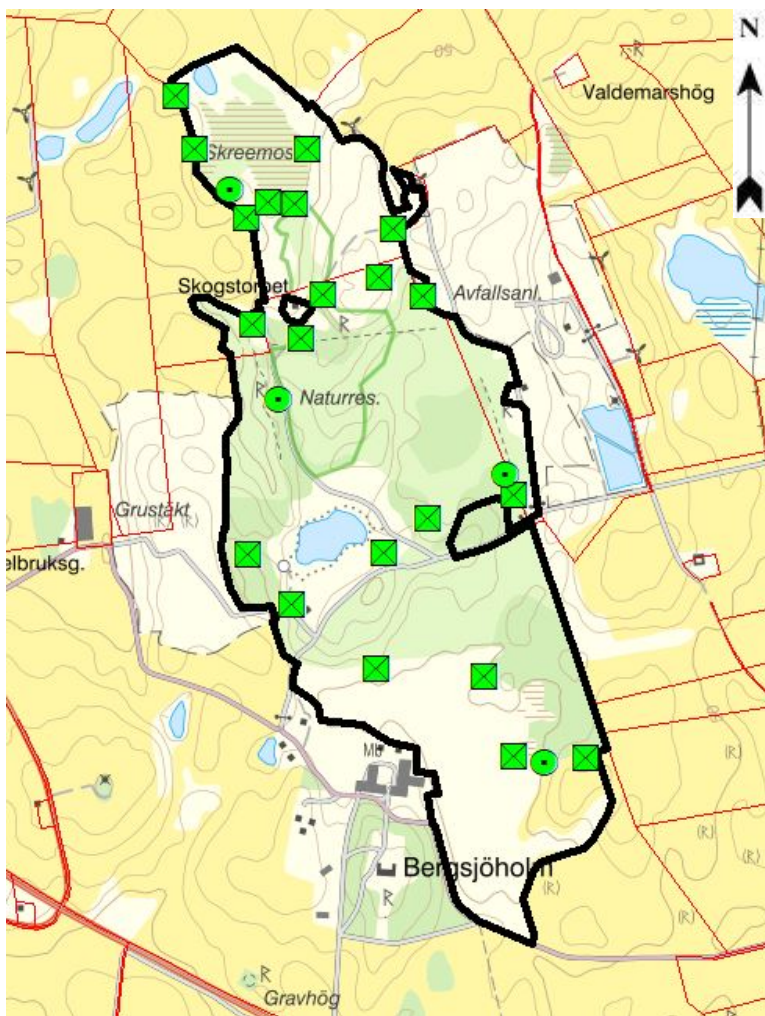
Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 4. Karta med markerade områden gällande undantag från föreskrifter

Tillhör beslut den 28 april 2022 om utvidgning av och ändrade föreskrifter och ändrade föreskrifter för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystads kommun.

Gröna fyrkanter avser undantag från föreskrift A2: gäller ej befintliga jaktorn och utfodringsanläggningar.

Gröna cirklar avser undantag från föreskrift A8: gäller ej befintliga fyra stycken utfodringsplatser i anslutning till jaktornen.

Bilaga 4 jakt.docx

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	E-post och webb	Sociala medier
205 15 Malmö	Södergatan 5	010-224 10 00 vx	010-224 11 00	102-2847	skane@lansstyrelsen.se	Facebook: lansstyrelsenskane
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A				www.lansstyrelsen.se/skane	Twitter: @lstskane

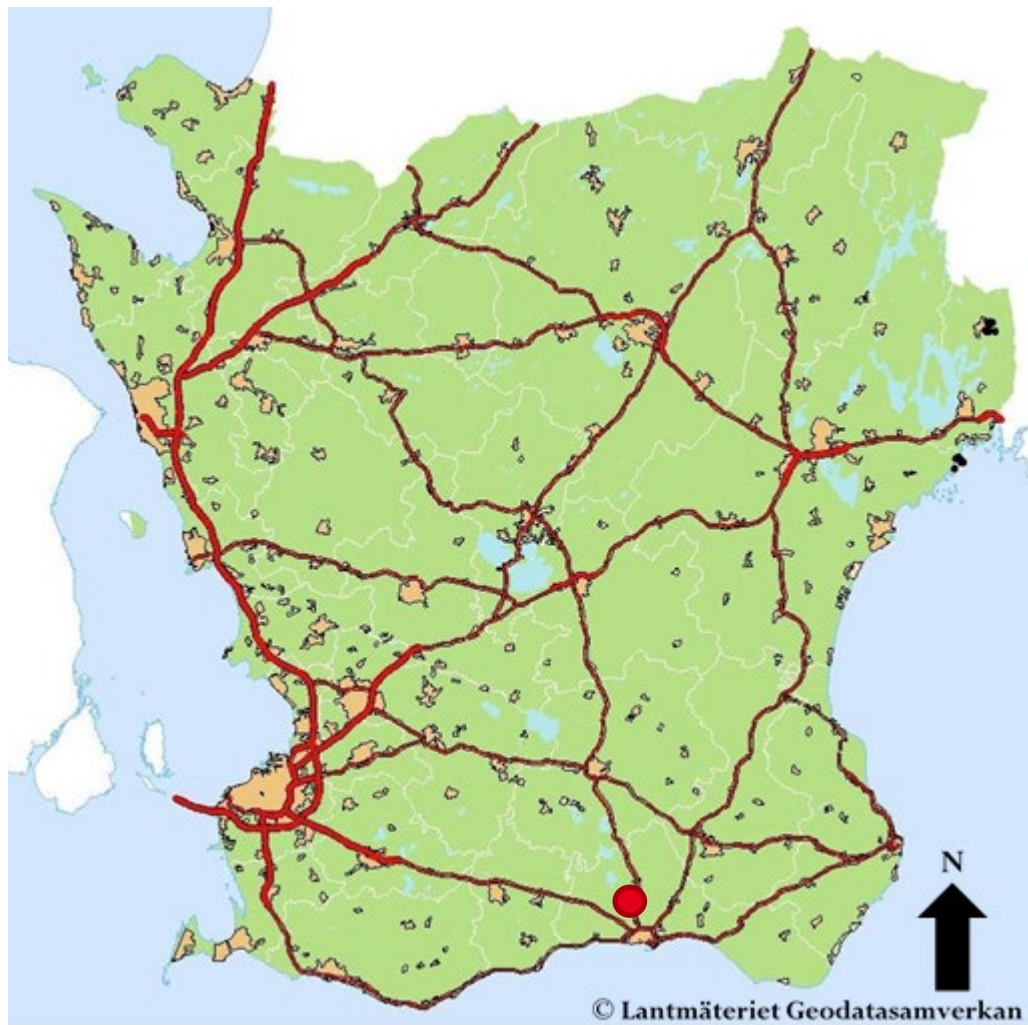
Röda cirklar avser undantag från föreskrifterna A1 och A3: gäller ej fortsatt uppläggning av plocksten från åkermark på stentippar markerade med röda cirklar på kartan ovan.

Skötselplan för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystads kommun

Tillhör beslut den 28 april 2022 om utvidgning av och ändrade föreskrifter för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystads kommun.

Figur 1. Den röda cirkeln anger naturreservatets ungefärliga läge.

Innehållsförteckning

Inledning	5
1 Syftet med naturreservatet	7
2 Beskrivning av området.....	9
2.1 Administrativa uppgifter.....	9
2.1.1 Information om Natura 2000	9
2.2 Naturtyper och arter enligt Natura 2000	10
2.2.1 Utpekade Natura 2000-naturtyper och arter	10
2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden	11
2.2.1 Geomorfologi, hydrologi och landskapsbild	11
2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria	12
2.2.3 Biologi	19
2.2.4 Friluftsliv	20
2.2.5 Forn- och kulturmiljövård.....	20
4 Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning	20
4.1 Övergripande bevarandemål.....	20
4.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder	20
4.3 Konsekvenser av klimatförändringar.....	20
4.4 Populationsstärkande åtgärder	21
4.4.1 Åtgärder för skogsduva	21
4.4.2 Åtgärder för fjärilar, humlor och bin	21
4.5 Naturreservatet och olika former av lantbruksstöd.....	21
4.6 Hydrologisk restaurering.....	21
5 Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområdena	22
5.1 Skötselområde Ädellövskog cirka 41,5 hektar	23
5.1.1 Beskrivning:	23
5.1.2 Bevarandemål:	24
5.1.3 Restaureringsåtgärder:	24
5.1.4 Skötselåtgärder:	24
5.2 Skötselområde Ädellövskog restaurering, varav granplantering cirka 15,3 hektar	25
5.2.1 Beskrivning:	25
5.2.2 Bevarandemål:	26
5.2.3 Restaureringsåtgärder:	26
5.3 Skötselområde Lundmiljö cirka 1,9 hektar	26

5.3.1 Beskrivning:	26
5.3.2 Bevarandemål:	27
5.3.3 Restaureringsåtgärder:	27
5.3.4 Skötselåtgärder:	28
5.4 Skötselområde Lövsumpskog cirka 16 hektar	28
5.4.1 Beskrivning:	28
5.4.2 Bevarandemål:	29
5.4.3 Restaureringsåtgärder:	29
5.4.4 Skötselåtgärder:	30
5.5 Skötselområde Blomsterrik gräsmark cirka 3,3 hektar	30
5.5.1 Beskrivning:	30
5.5.2 Bevarandemål:	31
5.5.3 Restaureringsåtgärder:	31
5.5.4 Skötselåtgärder:	31
5.6 Skötselområde Bryn cirka 2 hektar	31
5.6.1 Beskrivning:	31
5.6.2 Bevarandemål:	32
5.6.3 Restaureringsåtgärder:	32
5.6.4 Skötselåtgärder:	32
5.7 Skötselområde Betesmark cirka 30,1 hektar	33
5.7.1 Beskrivning:	33
5.7.2 Bevarandemål:	34
5.7.3 Restaureringsåtgärder:	34
5.7.4 Skötselåtgärder:	34
5.8 Skötselområde Högörtäng cirka 0,3 hektar	35
5.8.1 Beskrivning:	35
5.8.2 Bevarandemål:	35
5.8.3 Skötselåtgärder:	35
5.9 Skötselområde Dammar cirka 7,1 hektar	35
5.9.1 Beskrivning:	35
5.9.2 Bevarandemål:	36
5.9.3 Restaureringsåtgärder:	36
5.9.4 Skötselåtgärder:	37
5.10 Skötselområde Hårdgjorda ytor 1,9 hektar	37
5.10.1 Beskrivning:	37
6 Friluftsliv	37
6.1 Allmän inledning	37
6.2 Utmärkning av naturreservatets gräns	37
6.3 Information	38
6.4 Parkering	38

6.5 Vandringsleder	38
6.6 Renhållning och sanitära anordningar	38
7 Jakt och fiske.....	38
8 Utmärkning av naturreservatets gräns.....	39
9 Tillsyn	39
10 Dokumentation och uppföljning	39
10.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	39
10.2 Revidering av skötselplanen.....	39
10.3 Uppföljning av kostnader.....	39
11 Prioritering av åtgärder och kostnadsansvar.....	40
12 Rödlistade arter enligt Artdatabanken år 2020	44
13 Källor	47
13.1 Litteratur	47
13.2 Kartor	47
Bilaga A Skötselområden och anläggningar	48
Bilaga B Målbild och anläggningar	49
Bilaga C Natura 2000 områden	50

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel - vilket redovisas i detta dokument.

Naturreservatet utgör ett Natura 2000-område varför skötselplanen ska vara en kombinerad skötselplan och bevarandeplan. Natura 2000 är ett nätverk av skyddsvärda områden inom EU. Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan som består av en beskrivning av vilka naturtyper och arter som finns inom Natura 2000-området, huruvida dessa har en fullgod bevarandestatus och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas inom Natura 2000-nätverket och används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området. När skötselplan och bevarandeplan kombineras finns ingen separat bevarandeplan. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper,

varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna och skötselplanerna redovisar dessa med en symbol, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs. den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t.ex. en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl.a. naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

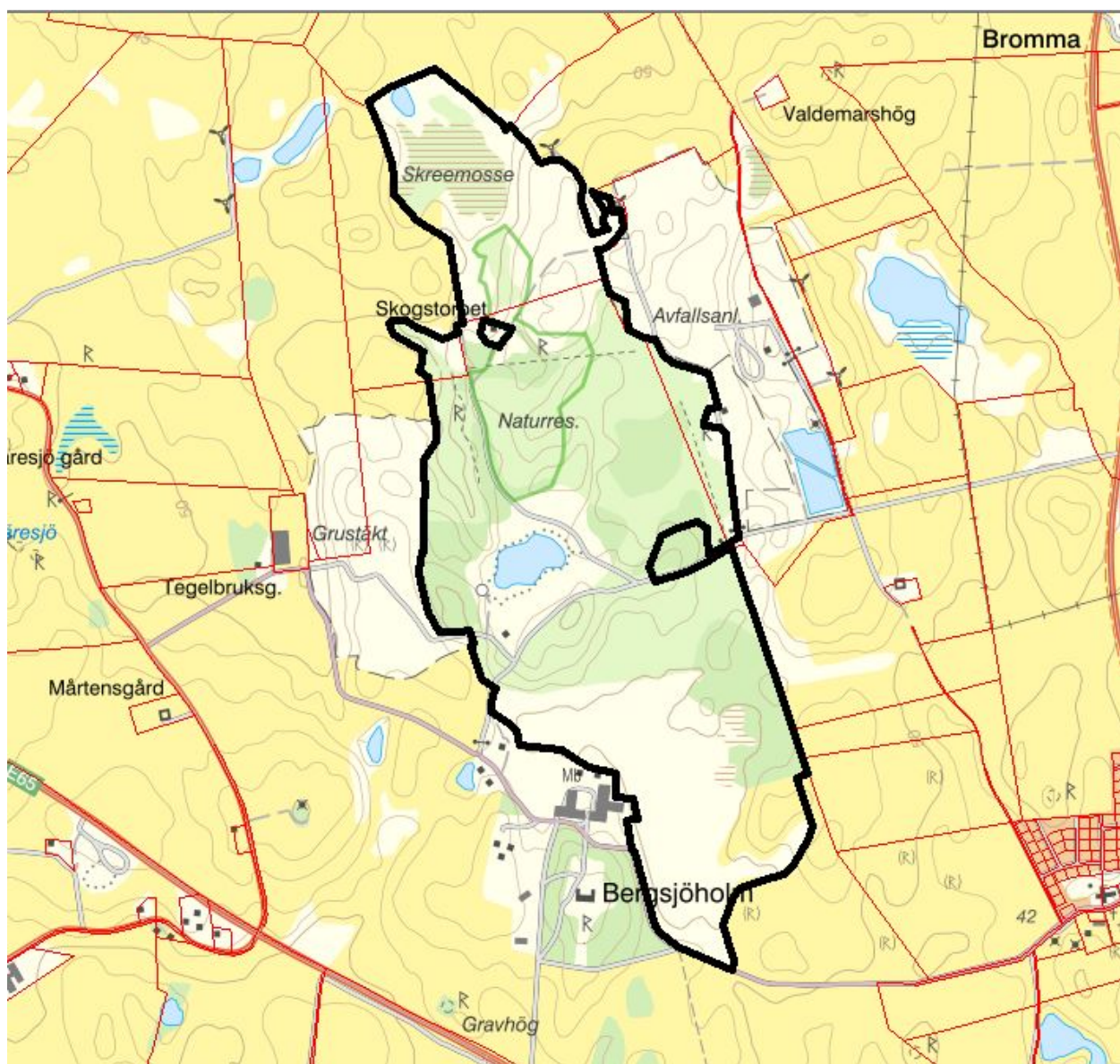
1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

1. Bevara biologisk mångfald,
 2. Vårda och bevara värdefulla naturmiljöer,
 3. Tillgodose områden för friluftslivet,
 4. Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter
- Bevara och utveckla en ädellövskog med främst grovstammig och högvuxen ädellövskog,
 - Bevara och utveckla de alluviala lövskogarna,
 - Bevara och underhålla våtmarker,
 - Restaurera och underhålla en större våtmark,
 - Bevara och utveckla de entomologiska värdena inom området,
 - Bevara och utveckla häckningsmöjligheterna för rödglada (*Milvus milvus*) och skogsduva (*Columba oenas*),
 - Främja det rörliga friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellövskog, med inslag av luckor och gläntor,
- Bevara och utveckla fältskiktet,
- Bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Initialt aktivt öka mängden död och döende lövved,
- Ej transportera ut lövved,
- Tillse att det inte förekommer gran eller lärk inom området,
- Bevara och utveckla områdets lövsumpskogar,
- Anlägga ett större våtmarksområde och därefter skötsel av delar av detta genom bete,
- Undanta jakt på sjöfågel inom våtmarksområdena,
- Lägga igen avvattande diken, som inte behövs för avvattning av mark utanför naturreservatet.
- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna i området förekommande habitatlistad¹, rödlistad² eller sällsynt art som är knutna till områdets biotoper,
- Inplantera för området lämpliga rödlistade arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog,
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,
- Utnyttja naturgivna förutsättningar och under enkla former göra delar av området tillgängligt för det rörliga friluftslivet.

Figur 2. Naturreseptatet är markerat med heldragen svart linje på fastighetskartan. Skala 1:15 000.

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa uppgifter

Namn:	Bjersjöholms ädellövskog
Areal:	Cirka 119,5 hektar, varav utvidgningen omfattar 108,5 hektar
Kommun:	Ystad
Förvaltare:	Länsstyrelsen Skåne
NVR/DOS-ID¹:	2001801/1106067
Natura 2000-ID²:	Bjersjöholms ädellövskog SE0430134
Natura 2000-Skyddsstatus:	pSCI beslutat av Regeringen 2010-07. SCI fastställt av EU-kommissionen 2004-12. SAC fastställt av Regeringen 2011-03. Bevarandeplan fastställd 2018-12-20.
Fastigheter:	Del av: Bergsjöholm 1:1, Hedeskoga 3:10 och 10:2
Markägarkategori:	Enskild och Kommunalt bolag
Läge:	Området är beläget ca 4 km nordväst om Ystad i Skåne län
Centralpunkt:	X423309, Y6146890 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region:	Nr 6, Skånes sediment och horstområde
Vattenförekomst (HID)³:	Krageholm SE615290-137409
Inskrivna nyttjanderätter:	Finns i akten
Gemensamhetsanläggningar:	Finns i akten

2.1.1 Information om Natura 2000

I samband med inträdet i Europeiska Unionen har Sverige accepterat att delta i arbetet med att etablera ett nätverk av skyddade områden i Europa kallat Natura 2000. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen i enlighet med två direktiv inom naturvårdsområdet, EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG (habitatdirektivet) och EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet) inklusive direktivens uppdateringar.

Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

¹ ID-nummer i Naturvårdsverkets databas Vic Natur

² Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet) samt rådets direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet)

³ ID-nummer i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom naturreservatet kräver samråd och i vissa fall tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

2.2 Naturtyper och arter enligt Natura 2000

2.2.1 Utpekade Natura 2000-naturtyper och arter

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1. Bjersjöholms ädellövskogs naturtyper med arealer och Natura 2000-arter inom området. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
Näringsrik bokskog (9130)	5,6	-	5,6
Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160)	2,7	-	2,7
Total areal naturtyper:	8,3		8,3
Icke naturtyper			
Utvecklingsmark mot:			
Lövsumpskog (909) utvecklas mot Boreonemoral ädellövskog (9020)	0,67		0,67
Total områdesareal:	11,3		

Tabell naturtyper med arealer. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

De prioriterade bevarandevärdena är de gamla grova träden, träden med mulm samt den döda veden och detta finns i naturtyperna Näringsrik bokskog (9130) och Näringsrik ek- eller ek-avenbokskog (9160).

Arealen av näringsrik bokskog (9130) ska vara minst 5,6 hektar men arealen kan öka när icke naturtyper som 9900 utvecklar kvalitéer.

Arealen av ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160) ska vara minst 2,7 hektar.

Utvecklingsmarken mot boreonemoral ädellövsskog (9020) kommer på sikt att utveckla kvalitéer och ingå som naturtyp med 0.67 ha. Strukturer och funktioner

- Småskaliga naturliga processer, som t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur.
- Naturliga hydrologi och grundvattennivåer som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur.
- Avverkning av lövträd får inte förekomma
- Ädellövträd ska utgöra ett påtagligt inslag i hela området. Krontäckningen ska variera mellan tätare och glesare beskogad mark.
- Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av följande trädarter: bok och ek och bestånden är olikåldrigt och flerskiktat.
- Det ska finnas ett buskskikt med bl.a. druvfläder.
- Det ska finnas följande strukturer/substrat: gamla träd; liggande död ved och stubbar; stående döda eller döende träd; död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar; gamla träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar samt gamla hävdpräglade träd.
- Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska utgöra ett måttligt inslag genom en mosaik av/variation mellan täta resp. öppna och glest beskogade delar, samt bryn.
- Blommade örter, buskar och träd ska utgöra ett måttligt inslag i delar av området.
- Gran och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området.
- Igenväxningsvegetation ska inte tillåtas dominera i botten-, fält- eller buskskiktet. De för naturtyperna förekommande typiska och karakteristiska arterna ska förekomma i livskraftiga populationer.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Habitatens utbredning finns även redovisade på karta, se bilaga C.

Bevarandeplan: Till Natura 2000-området togs en bevarandeplan från år 2018, vilken har beaktats i samband med skötselplanarbetet. Bevarandeplan och skötselplan ligger därmed i linje med varandra. Dock finns det i bevarandeplanen motsägelsefulla åtgärder, som att avverkning av lövträd får ej ske, samtidigt som flertalet av de andra bevarandemålen är beroende av skötselåtgärder som inbegriper att enskilda träd fälls.

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

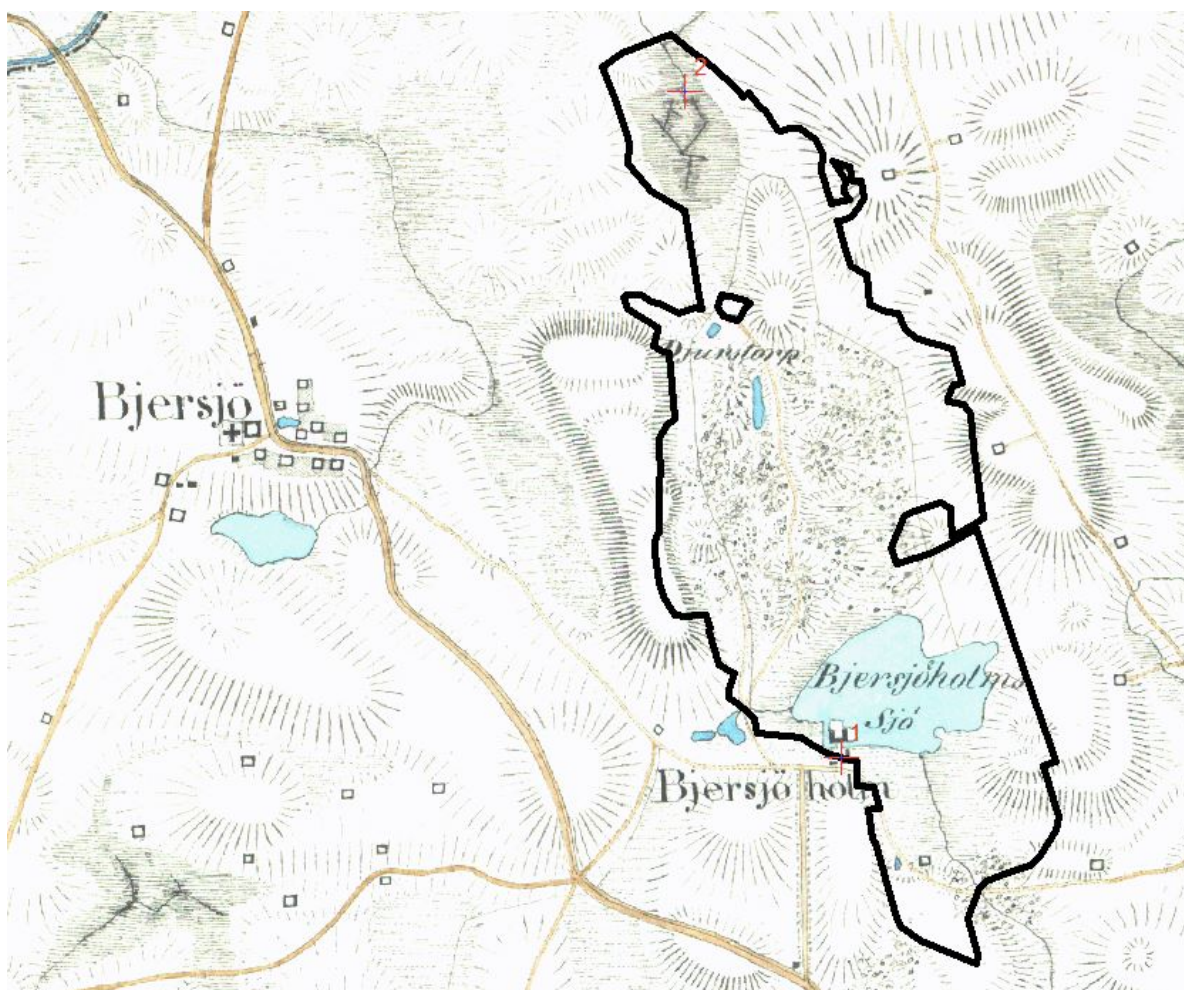
2.2.1 Geomorfologi, hydrologi och landskapsbild

Bjersjöholms ädellövskog ligger i ett storskaligt backlandskap med kalkrika och leriga moräner. Skogen är det enda större sammanhängande skogsområdet i jordbrukslandskapet kring Ystad. Området ligger i en grusförekomst som i grusinventeringen för länet (objekt 3660 Skogstorpet) anger att det utgörs av sediment som är avsatta åt nordväst som ett sandurfält i stagnant is under

2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

[illegible]

Den äldsta kartan som stått att finna är Buhrmans karta från år 1684, där Bjersjöholmsskogen är tydligt utmarkerad.

Figur 4. Skånska rekognosceringskartan från åren 1812-1820

Den Skånska rekognosceringskartan från åren 1812-1820 visar att skogen är inhägnad. Dagens bokjättar är på denna karta cirka 50-60 år. Flertalet av bokjättarna är synnerligen rakstammiga och kvistfria, vilket tyder det på att de har vuxit upp i en tämligen skuggig miljö, alternativt stamkvistats. Skreemosse var dikad. På kartan syns även Bjersjöholms borg som grundades på 1500-talet och den tidigare Bjersjöholms sjön.

Figur 5. Enskiftet år 1814

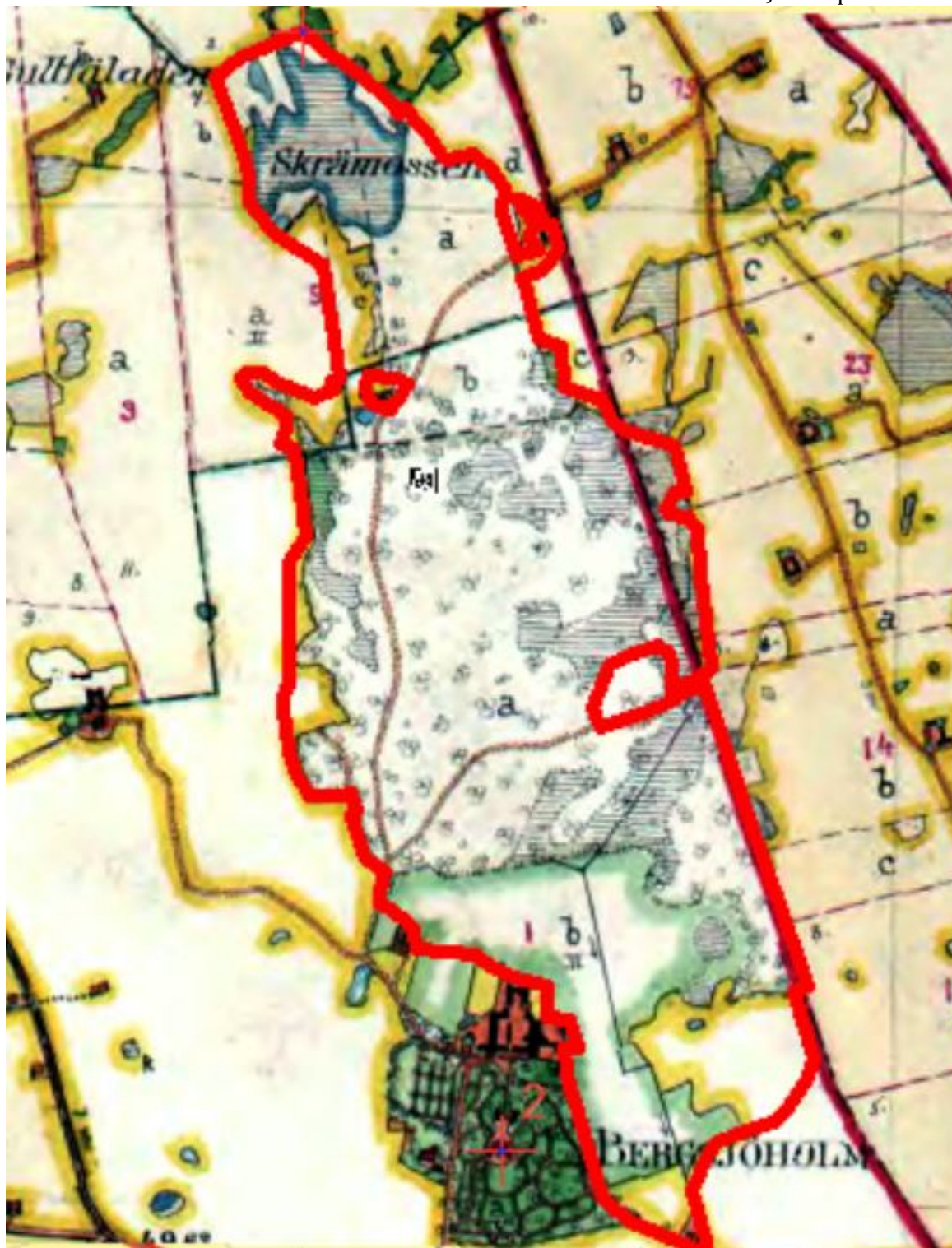
På enskifteskartan från år 1814 anges markanvändningen tydligare än på rekognosceringskartan, som är från samma tidsperiod. Skogen är ljusgrön och markerad med trädsymboler. Äng är mörkgrönt och utmark ljusgult. Den norra delen av området verkar sakna träd, enstaka träd bör trots allt ha funnits, i området växer ju idag ett antal mycket grova ekar.

Figur 6. Storskiftet 1789

I beskrivningen till storskifteskartan år 1789 framgår det att område M var ädellövbevuxet även på den tiden, området benämns "Djurhagen beväxt med bokskog". I den mer övergripande beskrivningen av Bjersjöholmsområdet framgår att djurhagen består av hårdvall bevuxen med bokskog (dvs ängsmark bevuxen med bok). Det framgår inte vilken typ av djur som åsyftas, men det är tämligen troligt att det är dragdjur (häst och ox). Namnet Djurhagen kan ha medeltida anor och utgjort en jaktpark till borgen. Det gröna området i öster, område O, benämns som "Djurhagen kärr och sidder (våt äng)". Både område L (Skreemosse) och område P (Elias måse) som ligger centralt i området utgörs av uppskurna mossar, således torvtäkter, idag lövsumpskogar.

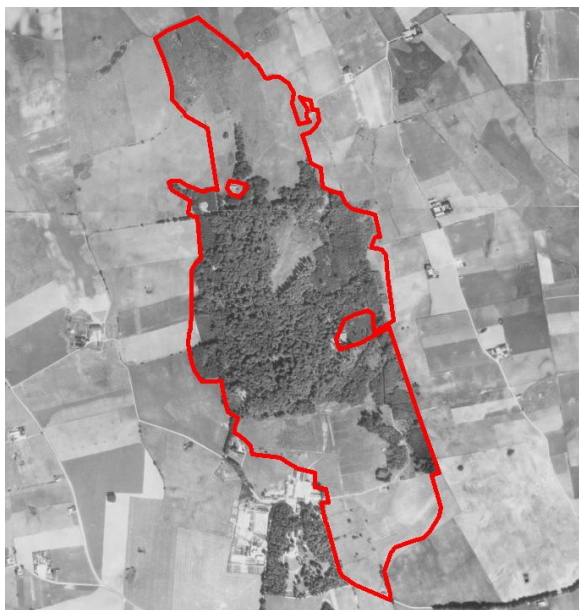
Området norr om sjön benämndes Maden sid och kärrvall, alltså slåttermarker, likaså var område E söder om sjön slåttermark. Område T nordöst om sjön benämndes Svinaholmarne, hårdvall bevuxen med ek. Huset i norr som är utritat ur naturreservatet kallades Djurstorp.

Figur 7. Häradsekonomska kartan från år 1910-15.

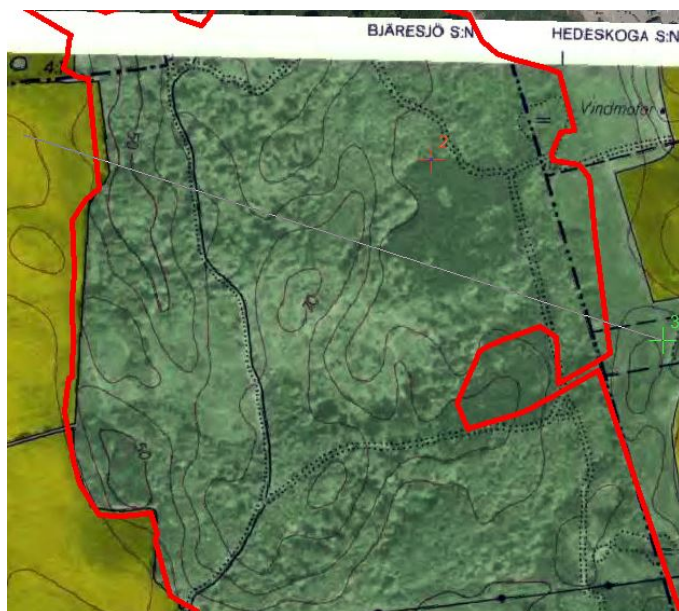
På den häradsekonomska kartan från år 1910-15. Bjersjöholmssjön är borta, den dikades ut på 1860-talet och har övergått i betesmark. Den gamla borgen är också borta, den revs på 1890-talet,

kvar finns två längor byggda i sten och tegel. På 1850-talet byggdes ett nytt slott, söder om den gamla borgen.

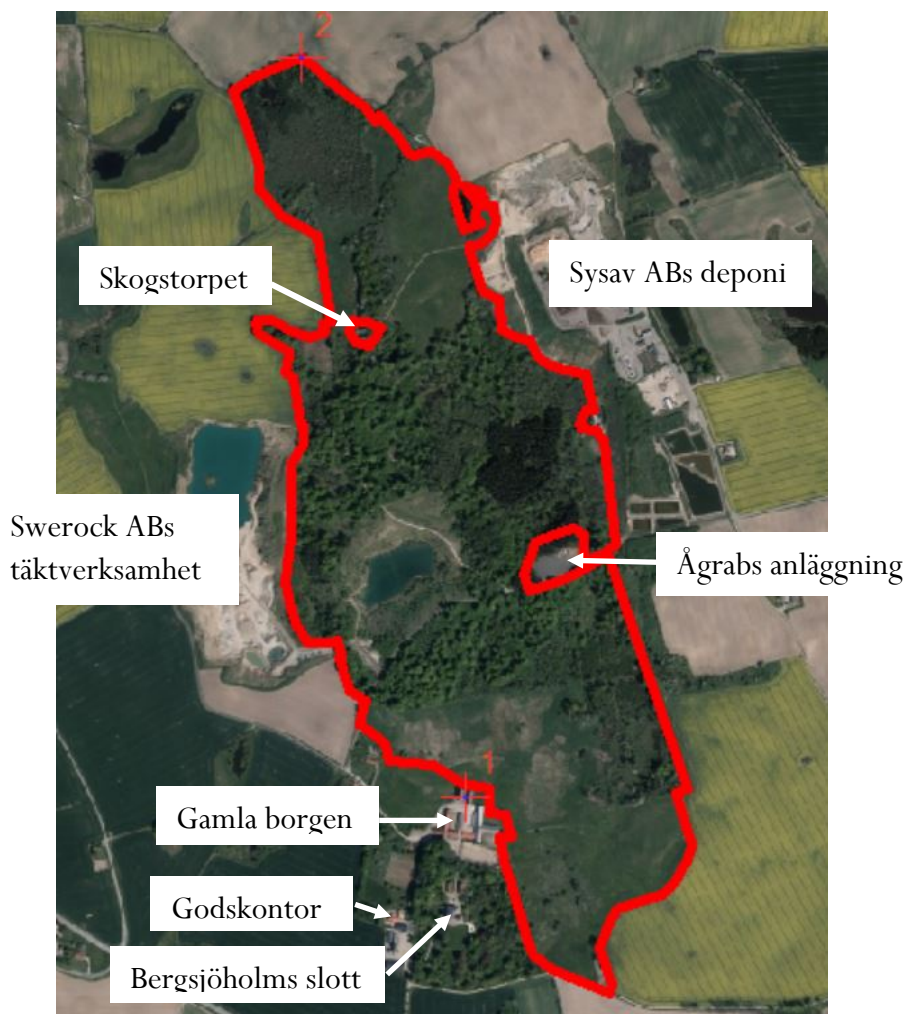
Figur 8. Flygbild från år 1939

Flygbilden från år 1939 visar att området till stora delar är skogsklätt. Det öppna området i skogen är Elias måse. Sydöst om denna har gran planterats. Skreemosse är också öppen vid tillfället.

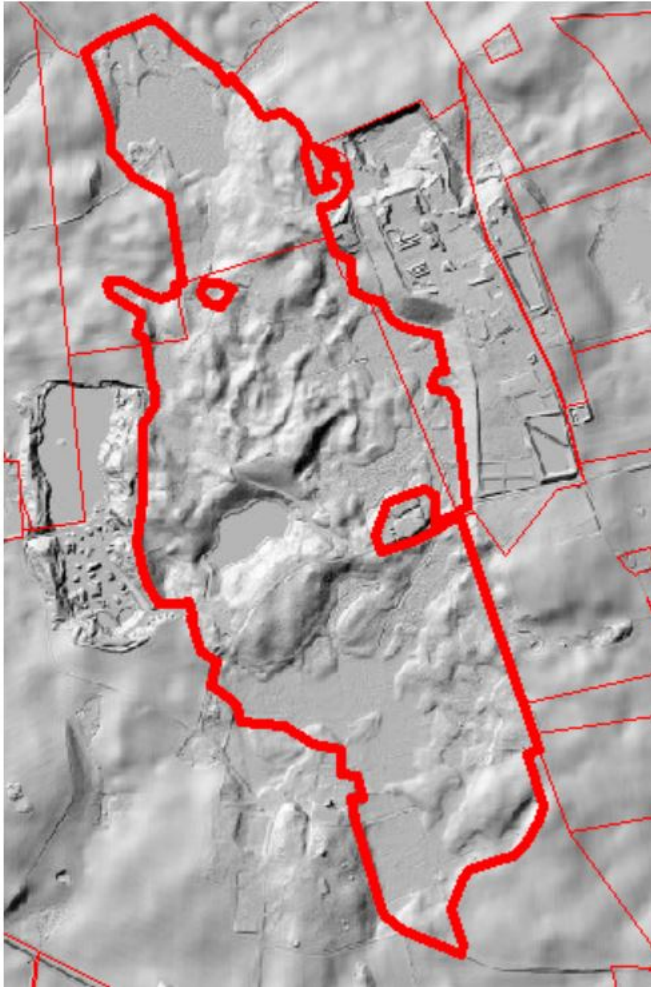

Figur 9. topografisk karta från år 1972

På den topografisk karta från år 1972 visar var sommarstormen 1967 har dragit igenom Bjersjöholmsskogen. Träden som föll har beskrivits som väldigt grova bokar. Inom det stormfälda området öppnades i början av 1990-talet upp en grustäkt som avslutades samma decennium.

Figur 10. Ortofoto från år 2016.

Figur 11. Terrängskuggningskarta.

2.2.3 Biologi

De biologiska bevarandevärdena i området är synnerligen höga. Området rankades för ett decennium sedan som det nionde värdefullaste området i Skåne med avseende på rödlistade skogslevande arter. Här har i modern tid påträffats ett 70-tal rödlistade arter varav 41 arter rödlistade insekter, 4 arter rödlistade svampar, 7 arter rödlistade lavar, 6 arter rödlistade växter, 15 arter rödlistade fåglar och en rödlistad art av fladdermöss. Riktade inventeringar skulle sannolikt ge ännu fler arter, särskilt av fladdermöss.

Trädbeståndet består främst av ädellövträd, vilket domineras av bok. Totalt finns inom ett 70-tal, 260 åriga bokjättar (över 1 m i diameter) och ett 40-tal bokhögstubbar samt yngre generationer av bok, redo att ersätta bokjättarna när dessa lämnar in. Vidare finns det rikligt med solbelysta grova ekar i utkanterna av området. Tidigare har det funnits ganska mycket alm i område, men almsjukan under 1980-90 talet slog tyvärr ut dessa. Vedinsektsrariteterna utgörs bl.a. av almbloombock (EN) och bokskogsrödbeck (NT).

Den tidigare täktsjön är omgiven av gräsmark som uppkommit på näringsfattig grusmark. Mängden blommande fåltskiktsarter är mycket hög och området utgör ett oumbärligt födosöks område för pollinatörer och många vedlevande insekter. Tidigare har det, norr om Bergsjöholms gamla borg, funnits en grund slättsjö, Bergsjöholms sjön, vilken utdikades på slutet av 1800-talet. Det utdikade området kom senare att nyttas som betesmark. Området som består av organogena jordar har

sjunkit och veketåg har börjat breda ut sig. Det finns synnerliga goda förutsättningar att restaurera denna cirka 11 hektar stora våtmark/sjö. Tillstånd finns för att återskapa något över 5 hektar damm. En damm i området skulle kraftigt gynna många slättsjöfåglar och öka insektsproduktionen i landskapet i helhet samt bidra till en ökad grundvattenbildning och närsaltsreducering samt minska koldioxidavgången.

2.2.4 Friluftsliv

Vandringsleden ”Skåneleden” passerar igenom naturreservatet. Söder om området finns de byggnadsminnesförklarade två återstående längorna från 1500-tals borgen.

I området finns några vägar som kan nyttjas för vandring och möjlighet att anlägga några mindre leder samt fågeltorn. Parkeringsfrågan för det utvidgade naturreservatet är ej löst.

Periodvis har det förekommit omfattande olovlig terrängkörning och nedskräpning i området av allmänheten, vilket behöver stävjas.

2.2.5 Forn- och kulturmiljövård

De kulturhistoriska bevarandevärdena består framförallt av den högresta 250-åriga bokskogen, som har anor minst från 1600-talet. Inom områdets finns några stengårdsgårdar. I den södra delen av betesmarken i nordöst finns lämningar i form av skyddsrum för flygspanare.

4 Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning

4.1 Övergripande bevarandemål

Ett övergripande bevarandemål för typiska arter i området är:

- Artrikedomen och arttätheten i områdets befintliga habitat ska bevaras och utvecklas.
- Förekomsten av rödlistade växt-, svamp- och djurarter, som är knutna till området, ska bevaras och utvecklas, så att de kan förnygra sig i långsiktigt livskraftiga populationer.

4.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

- Friställ vidkroniga träd.
- Skapa mer död och döende lövved.
- Vidta åtgärder för att stärka hotade arter.

4.3 Konsekvenser av klimatförändringar

Den prognostiserade ökade nederbördsmängden (15%) framförallt vintertid, kan komma att gynna utvecklingen lövsumpskogarna i området. De befärade torrare somrarna kan dock motverka denna utveckling. Ädellövskogen kan komma att gynnas genom ett varmare klimat, men träd och fältskikt

kan likväl drabbas av omfattande torkskador med artförsvinnande som följd. Ett varmare klimat kommer att gynna spridning av invasiva arter till naturreservatet som slår ut den inhemska floran och faunan. I naturreservatet har ett bestånd med snöbär påträffats i anslutning till Skogstorpet, tidigare Djurstorp.

4.4 Populationsstärkande åtgärder

4.4.1 Åtgärder för skogsduva

Skogsduva är en karaktäristisk art för äldre bokskogar. Den var tidigare rödlistad (2005). Skogsduvan kräver hålträd för sin häckning. Studier har visat att det är just avsaknaden av lämpliga bohål som är begränsande för arten. Holkar med ingångshålet 10 cm utgör en utmärkt bostad för dessa fåglar. Totalt bör minst 10 holkar sättas upp.

4.4.2 Åtgärder för fjärilar, humlor och bin

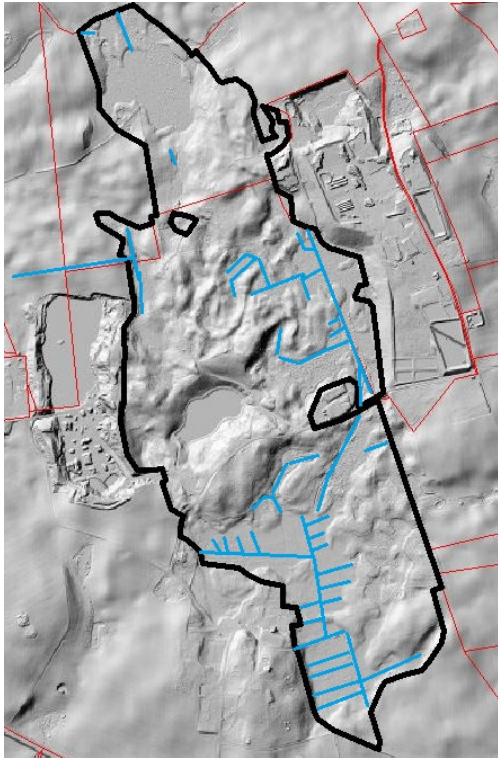
Fjärilar, humlor och bin finns inom de hävdade markerna. Blomrika sandigare delar av betesmarken bör betesfredas under delar av betessäsongen. Det betesfredade området bör vara cirka 1000 kvadratmeter stort. Stängselstolpar får vara av enklare sort, även metall. Det är förvaltaren som får avgöra var när och hur betesfredning ska ske och det är förvaltaren som primärt ansvarar för stängsel och stängseluppsättning/nedtagning.

4.5 Naturreservatet och olika former av lantbruksstöd

För närvarande finns ett antal olika stöd att söka för betesdjursverksamheten, däribland det s.k. gårdsstödet och miljöstödet. Inom naturreservatet ska naturvårdsåtgärder prioriteras framför möjligheten att inhämta dessa stöd. Exempel på naturvårdsåtgärder som tas upp i skötselplanen och som möjligen inte kommer vara stödberättigande är betesfredade områden. Detta medför att områden som är tveksamma att platsa i stöden inte ska omfattas av ansökan. Detta för att utesluta eventuell risk för brukaren att bli återbetalningsskyldig.

4.6 Hydrologisk restaurering

I området finns några diken, mer eller mindre vattenförande beroende av nederbördsmängd och årstid. Det finns inga dikningsföretag i området efter att Mark och miljödomstolen den 19 juli 2021 beslutat om att lägga ner "4mtl. Nr1 Bergsjöholm 1928". Förvaltaren får enligt föreskrift B4 efter utredning, lägga igen diken inom naturreservatet som ej påverkar utanför naturreservatet liggande mark. Sysav AB har enligt undantag från föreskriften A1 möjlighet att i framtiden utsläppa renat lakvatten i naturreservatet. Utsläppet kommer troligen ske i lövsumpskogen och rinna i skogsdike ner till den nyanlagda dammen inom tidigare del av Bjersjöholms sjön och sedan vidare ut i havet. Sysav har ett bekymmer med överskottsvatten och detta kommer behöva ledas ut antingen västerut eller österut. I dagsläget innebär utledning västerut mot naturreservatet att vattnet kommer renas mer på sin färd mot havet än utledning österut. Sysav håller på att utreda frågan närmare.

Figur 12. Karta med kända diken i området

5 Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområdena

Naturreseptatet har indelats i nio olika skötselområden

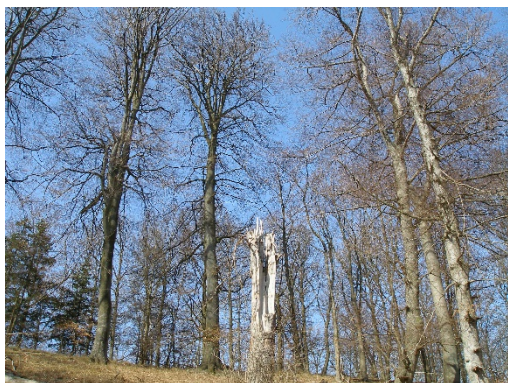
- Skötselområde 1 – Ädellövskog cirka 41,5 hektar
- Skötselområde 2 – Ädellövskog restaurering, varav granplantering cirka 12,9 hektar
- Skötselområde 3 – Lundmiljö cirka 1,9 hektar
- Skötselområde 4 – Lövsumpskog cirka 16 hektar
- Skötselområde 5 – Blomsterrik gräsmark cirka 6,3 hektar
- Skötselområde 6 – Bryn cirka 1,8 hektar
- Skötselområde 7 – Betesmark cirka 30,1 hektar
- Skötselområde 8 – Dammar cirka 7,1 hektar
- Skötselområde 9 – Hårdgjorda ytor 1,9 hektar

5.1 Skötselområde Ädellövskog cirka 41,5 hektar

5.1.1 Beskrivning:

De mycket grova (över 1 meter i diameter i brösthöjd) och högresta 260-åriga bokarna är karaktärsdanande för området. I området finns ett 70-tal sådana här bokjättar. Efterträdare av olika ålder finns till dessa bokar. Vidare finns här ek, fågelbär, avenbok, björk, al, apel, hassel, ask (EN), alm (CR), skogslönn och hagtorn. Vissa av dessa träden är också mycket grova.

Mängden död ved är varierande från mycket riklig till mycket begränsad. Det är i detta område merparten av de rödlistade arterna återfinns. Påfallande många av arterna är knutna till död ved, eller svamp på träd, tex blåsvart brunbagge (EN), bokskogsrödrock (VU) och mulmstrumpbagge (NT). Marken har en produktionsförmåga som ligger på cirka 6,4 m³sk/ha och år med en löpande tillväxt motsvarande 5,8 m³sk/ha och år. Virkesförrådet bedöms till cirka 12 650 m³, vilket motsvarar cirka 200 m³sk/ha.

Figur 13. Bokjättar, bild från år 2006

Figur 14. Gammal ädellövskog

Fältskiktet består bl.a. gul- och vitsippa, skogsbingel, gulplister, harsyra, humleblomster, hålnunneört, majbräken, myska, springkorn, storrams, teveronika, stor häxört, lundelm, hässlebrodd, lundslok, hässleklocka, lundstjärnblomma och lundgröe.

I området förekommer bl.a. bokvårtlav (NT), fällmossa, guldlocksmossa, platt fjädermossa, stiftklotterlav, skriftlav, ulotor sp, och gyttelav. Fungan är rik med bl.a. stor lökbrosking, jätteticka och bokkremla.

Fågellivet utgörs bl.a. av grönsångare (NT), duvhök (NT), rödvingetrast (NT), spillkråka (NT), större hackspett, rödhake, gärdsmyg, lövsångare och svarthätta. Troligen finns här flera arter av fladdermöss, men detta har ej undersökts närmare.

Figur 15. Målbild från området: Gamla träd, medelåldersträd, unga träd, lundflora på marken, rikligt med död ved.

5.1.2 Bevarandemål:

- Flerskiktad naturskogsliknande ädellövskog bestående främst av högstammig bok med inslag av ek, fågelbär, avenbok, björk, al, apel, hassel, ask (EN), alm (CR), skogslönn och hagtorn.
- Antalet grova träd bör vara minst 20 per hektar, där dessa förutsättningar finns, varav cirka 10 stycken jättekronor (minst 1 meter i diameter i brösthöjd) per hektar.
- Mängden död ved i olika nedbrytningsstadier och olika grovlekar i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig, ett riktvärde bör vara minst 60-80 kbm/ha.
- Arter som bokvårtlav (NT), stiftklotterlav (NT) och koralltaggvamp (NT) bör förekomma.
- Fältskiktet ska bestå av en lundflora med bl.a. gul- och vitsippor, skogsbingel, gulplister och lungört.
- Skogsduva bör häcka årligen i området.
- Gran ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Invasiva och eller främmande arter ska inte förekomma inom skötselområdet.
- Området får vara mycket svårframkomligt, med undantag där leder går.

5.1.3 Restaureringsåtgärder:

- Utredda och eventuellt plugga diken i ädellövskogen, notera att diket från Sysav tillsvidare behöver vara kvar se kapitel 4.6.
- Ringbarkning eller röjning av förekommande granar.
- Uppsättning av minst 10 holkar för skogsduva och minst 10 holkar för fladdermöss.

5.1.4 Skötselåtgärder:

- Jättekronorna (minst 1 meter i diameter i brösthöjd) ska skötas så att trädkronorna får bra med utrymme.
- Vid behov föryngring av ädellöv, genom inhängning och stödplantering på områden med större luckor. Gallring av framförallt bok i syfte att skapa grovstammiga och högresta träd. Gallrade träd ska ligga kvar inom naturreservatet i syfte att skapa mer död ved. Senvuxna träd ska undvikas att fällas.

- Nyskapa cirka 1-2 kbm död och döende ved /ha och år främst genom ringbarkning, veteranisering, knäckning, eller borrhning i del av träd. Grova träd får ej behandlas.
- Successiv ringbarkning eller röjning av förekommande granar. Mängden kvarlämnad död barrved bör inte stå i strid med Skogsvårdslagens skogsskyddsparagraf på maximalt 5 m³sk per hektar och år. Granar som står nära leder ska fällas.
- Ersätta holkar, vid behov, lämpliga för skogsduva.
- Inplantering av arter som lever i andra naturskogsliknade ädellövskogar i Södra Sverige får ske. Ett lämpligt sätt är att lägga ut stockar från Hovdala på vintern i andra ädellövreservat, med kända höga värden och återföra stockar både efter midsommar (insekter) och något/några år senare (svamp). Utläggning får ej ske i områden med kända phytoftera förekomster. Ett alternativ och ur phytoftera synpunkt säkrare sätt är att direkt utplantera de naturskogsarter som är i behov av detta.
- Borttagande av invasiva och eller främmande arter.

Figur 16. Bokuppslag som är i behov av röjning

Figur 17. Likåldrigt bestånd av bok lämpat för veteraniseringsåtgärder

5.2 Skötselområde Ädellövskog restaurering, varav granplantering cirka 15,3 hektar

5.2.1 Beskrivning:

Åtta mindre områden bestående av gran, sitkagran eller lärk som markägaren har möjlighet att ta ner och saluföra före den 31 december 2024, därefter övergår avverkningsmöjligheten till länsstyrelsen. Eventuellt rotnetto tillfaller markägaren. Planteringarna är täta och saknar egentliga fältskikt. Därutöver ingår tre områden som är stadda i igenväxning med ädellöv. Det största av dessa områden utgör den södra slänten vid den tidigare täktsjön. Övervägande har gjorts om den södra slänten skulle tillföras skötselområde blomsterrik gräsmark, men pga mikroklimat, näringsnivå och igenväxningstakt samt även behov av ädellövskog i området tillförs den skötselområde ädellövskog restaurering.

Marken har en produktionsförmåga som ligger på cirka 6,4 m³sk/ha och år.

Figur 18. Granplantering i området

Figur 19. Södra slänten som är under igenväxning vid den gamla täktsjön

5.2.2 Bevarandemål:

Samma som för skötselområde Ädellövskog.

5.2.3 Restaureringsåtgärder:

- Avverkning av gran, sitka gran och lärk enligt bilaga 3 till beslut om utvidgning av naturreservat.
- Stödplantering och eller sådd kommer troligen behövas bör ske av främst ek, fågelbär, skogslönn, avenbok och hassel. Troligen behöver inhägnad ske för att skydda mot viltbete. Lokalt frö och plantmaterial ska användas.
- Røjningar i uppkommande sly och då tillse att bokdominansen består med cirka 50 % av grundstammarna, med inslag av andra lövträd. Bokarna ska skötas genom røjning och gallring i syfte att skapa grovstammig och högresta träd.
- Återkommande røjningar, gallringar och avverkningar i syfte att uppnå bevarandemålet.

När restaureringen är genomförd övergår området till skötselområdet ädellövskog.

5.3 Skötselområde Lundmiljö cirka 1,9 hektar

5.3.1 Beskrivning:

Ett område som tidigare har nyttjats som betesmark men där hävden upphört sedan åtminstone 30 år tillbaka. Ingående naturtyp enligt Natura 2000 är ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160). Lundmiljöer är i sig ingen stabil naturtyp utan utgör en fas i ett område, som ligger på näringsrik mark, övergång från trädklädd betesmark till skogsmark.

I området finns flera grova gamla ekar av hagmarkskaraktär med en ålder runt 200 år. Den yngre generationen ek är kring 60-70 år. Yngre ekar saknas på grund av ljusbrist. I området finns även grova och yngre bok och ett visst inslag av fågelbär, björk, hassel, hagtorn och fläder. Mängden död ved är mycket hög. Flera av träden innehåller mulm. Fältskiktet är varierande med arter som buskstjärnblomma, gulplister, harsyra, lundslok, lundvårlök, myska och hålnunneört (NT). Skogsbingel och lundstjärnblomma. På träden växer bl.a. bokvårtlav (NT), grå skärelav (NT), matt

pricklav, stiftklotterlav samt oxtungsvamp (NT). Fågellivet utgörs bl.a. skogsduva, kattuggla, svart-vit flugsnappare och större hackspett.

Figur 20. Ekskog riklig på död ved

Figur 21. Bitvis är ljusinsläppet så bra att hagtorn förekommer

Figur 22. I området finns även flera grova bokar och efterträdare till dessa

5.3.2 Bevarandemål:

- Lundmiljö bestående av gamla grova ekar och bokar, med inslag av hassel, fågelbär, hagtorn och efterträdare till dessa.
- Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska utgöra ett påtagligt inslag genom en mosaik av/variation mellan täta resp. öppna och glest beskogade delar i hela området.
- Mängden död ved bör minst ligga kring 20m²/ha.
- Fältskiktet ska vara rikt och tämligen sammanhängande. Arterna ska bl.a. utgöras av lundarter som buskstjärnblomma, gulplister, harsyra, lundslok, lundvårlök och myska.

5.3.3 Restaureringsåtgärder:

Området är så pass arealmässigt litet och de ingående träden av sådan hög ålder att det kommer att uppstå ett generationsglapp gentemot en kommande förnygring i området. I detta fall är det mer angeläget att bevara de gamla träden än att påbörja en generationsväxling. Generationsglappet får hanteras genom mulmholkar och att de vedlevande insekterna får finna lämpliga substrat i den övriga delen av naturreservatet.

Figur 23. Lucka uppstått lämplig för ekföryngring

Vid behov försiktig frihuggning av vidkroniga träd, i synnerhet av ek.

- Tillse att nya ekar kan komma upp i området. Dessa behöver planteras och ska då vara av lokalt material, vidare behöver de inhägnas. Ek etableringen bör ske när luckor efter nedtagna träd eller stormfällda träd uppstår. Lämpliga luckor finns i området i dagsläget.
- Uppsättning och underhåll av cirka fem ek-mulmholkar.

5.3.4 Skötselåtgärder:

- Återkommande röjning och mycket begränsad avverkning för att kunna uppnå bevarandemålen. Avverkningarna ska spridas i tid för att kontinuerligt skapa ny död ved. Allt avverkat material ska lämnas kvar i naturreservatet.
- Röjning av eventuellt inkomna granar, vilken ska lämnas som död ved.
- Inplantering av arter som lever i ädellövskogar i Södra Sverige får ske.

5.4 Skötselområde Lövsumpskog cirka 16 hektar

5.4.1 Beskrivning:

I området förekommer två olika typer av lövsumpskog. Dels klibbalsdominerad med inslag av glasbjörk, ask och hägg insprängt i ädellövskogen och i området mot Sysavs deponi. Dels ett område i norr med en större svämlövskog som består av för människan ogenomtränglig salix med inslag av glasbjörk.

Fågellivet utgörs av bl.a. större hackspett, mindre hackspett (NT), entita (NT) och stjärtmes. Mängden död ved, främst av ask (EN), är områdesvis hög.

Figur 24. Svämlövskogen på håll

Figur 25. Svämlövskogen i närbild

Figur 27. Lövsumpskog mot Sysavs deponi

Figur 28. Ett av Sysavs grundvattenrör

Figur 26. Gigantisk alsockel i södra delen av området

5.4.2 Bevarandemål:

- Flerskiktad lövsumpskog bestående av främst salix, björk, med inslag av klibbal och ask med inslag av hägg och björk.
- Mängden död ved i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig, ett riktvärde bör vara minst 40 kbm/ha. Tillförseln av död ved bör ligga kring 1-2 kbm/ha och år.
- Gran ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Området får vara mycket svårframkomligt.
- Främmande och eller invasiva arter ska inte förekomma inom skötselområdet.

Bevarandemålet är till stora delar redan uppnått, med undantag av att mängden död ved behöver öka.

5.4.3 Restaureringsåtgärder:

- Avverkning av eventuella granar, vilka ska lämnas som död ved.
- Utredda och eventuellt plugga diken i lövsumpskogen. Notera att diket från Sysav tillsvidare behöver vara kvar se kapitel 4.6.

Figur 29. Dike i lövsumpskog

5.4.4 Skötselåtgärder:

- Rövning och avverkning för att kunna uppnå bevarandemålen. Avverkningarna ska spridas i tid för att kontinuerligt skapa ny död ved. Grova träd får ej avverkas. Allt avverkat material ska lämnas kvar i naturreservatet.
- Röja eventuellt inkomna granar, vilka ska lämnas som död ved.
- Inplantering av arter som lever i lövsumpskogar i Södra Sverige får ske.

5.5 Skötselområde Blomsterrik gräsmark cirka 3,3 hektar

5.5.1 Beskrivning:

Skötselområdet utgörs av slänterna i den tidigare tälten. Marken är sandig/grusig och igenväxningen går långsamt. Området är oumbärligt som pollen och nektarkälla för de vedlevande insekter som lever i skogen, tex praktblomfluga (EN), prydnadsbock (NT) och matt blombock (NT). Vidare är området betydelsefullt för tex. Sexfläckig bastardsvärmare (NT) och fjärilar som ängsnätfjäril (NT).

Buskskiktet utgörs främst av hagtorn, med ett allt större uppslag av trädarter som alm (CR), vårtbjörk, fågelbär men även guldregn. Fältskiktet är rikblommande och utgörs främst av fibblor, vildpalsternacka, rödklint, kärringtand och blåeld. Kvävande förna från gräs som bergrör och knyllhavre försämrar dock blomningen. I området förekommer utställda bikupor, vilket inte har reglerats vid reservatsbildningen.

Figur 30. Örtrik blommande miljö

Figur 31. Foto taget söder om tältsjön i riktning mot norr

5.5.2 Bevarandemål:

- Hävdade örtrika marker med en mångfald av inhemska örter och gräs och med buskage av blommande arter som slån och hagtorn. Täckningsgraden av buskar bör ligga kring 5%. Björnbär, som är en viktig nektarkälla, får utgöra någon enstaka procent av skötselområdet.
- Bryn främst bestående av blommande buskar och hassel gentemot angränsande trädbevuxna skötselområden.
- Området ska i princip hållas fritt från uppväxande träd.
- Området ska hävdas så att förnaansamlingen kan anses vara ringa.
- Cirka 10 biboplatser i solbelyst sluttning, bestående av öppen sand i form av 0,5 meter höga och cirka två meter långa hak ingrävda i sluttningen.
- Främmande och eller invasiva arter ska inte förekomma inom skötselområdet.

5.5.3 Restaureringsåtgärder:

- Rójning eller uppdragning av uppväxande träd, riset utläggs i skötselområde ädellövskog eller samlas ihop och bränns.
- Anläggande av både öppna och slutna bryn gentemot omgivande skötselområde ädellövskog.
- Indelning av skötselområdet i två bränningsparceller, där väg och stigar utgör bra bränningsavgränsningar. Norr om sjön och öster om vägen.
- Anläggande av cirka 10 biboplatser i solbelyst sluttning.
- Stödinplantering av åkervädd, tjärblomster och andra inhemska örter.

5.5.4 Skötselåtgärder:

- Vid behov rójning under månaderna september- mars av igenväxningsvegetation som får utläggas i skötselområde ädellövskog.
- Vårbränning med en parcell per delområde per år, större bränningar kan skada övervintrande puppor etc.
- Om besvärade björnbärsuppslag eller annan oönskad vegetation expanderar i större omfattning får denna tas bort genom bortgrävning eller mekanisk bekämpning.
- Underhåll av anlagda biboplatser.

5.6 Skötselområde Bryn cirka 2 hektar

5.6.1 Beskrivning:

Mycket välskiktade blommande bryn bestående av slån, hagtorn och olvon med inväxning av diverse träd. Dessa bryn har mycket stor betydelse för nektar och pollenberoende arter som lever i området. Vidare utgör de utmärkt häckmiljöer för en mängd småfågel som ärtsångare (NT), gulsparr (NT) och törnsångare. Dvärgmus har påträffats i brynmiljöerna med täta björnbärsnår och högvuxet gräs.

Figur 32. Välskiktat bryn norr om Sysavs deponi

5.6.2 Bevarandemål:

Välskiktade bryn främst bestående av blommande buskar som slån, hagtorn och olvon. Träd uppväxande i brynet och som utsläcker brynet ska ej förekomma.

5.6.3 Restaureringsåtgärder:

- Avverkning av träd som växer upp inne i brynen. Då det brukar vara mycket svårt att få ut avverkade träd utan att skada omgivande bryn kan dessa efter avsågning eller ringbarkning få stå kvar.
- Stärka brynet väster om skötselområde Lundmiljön genom att under en 10-års period fälla trädbården som står i gränsen mellan skötselområdena. Träden fälls in i skötselområde Lundmiljö och utgör där död ved. Åtgärden kommer även gynna fältskiktet i skötselområde Lundmiljö som är i behov av mer ljus.

Figur 33. Trädbården till vänster i bild som behöver glesas ut

5.6.4 Skötselåtgärder:

Återkommande rönjningar för att tillse att bevarandemålet är uppfyllt.

5.7 Skötselområde Betesmark cirka 30,1 hektar

5.7.1 Beskrivning:

I området finns tre betesmarker. Två i norra delen, som delas av med stängsel längs vägen till vindkraftverken och en i söder inom det område där delar av Bjersjöholmssjön kommer att återskapas. De norra betesmarkerna utgörs backarna av sand medan svackorna av morän. På backarna är floran finare med åkervädd, rölleka, gulmåra, svartkämpar och teveronika samt vit- och rödklöver. Näringsnivån är hög. Moränmarkerna hyser en betydligt svagare flora och är än mer näringspåverkade. I betesmarken i söder utgör de låglänta delarna organogen kärrtorv, gammal sjöbotten, medan kullarna utgörs av morän. Efter återskapande av delar av Bjersjöholmssjön kommer troligen cirka 19,8 hektar ligga kvar som betesmark. Områdena betas med nöt och häst. Områdena har en stor betydelse för fladdermöss som jagar i området mellan skogen och betesmarken. Plöjning av betesmark får ej ske. I området förekommer bl.a. raphöns (NT).

Figur 34. Betesmarken i söder som delvis kommer att omföras till våtmark

Figur 35. Betesmarken i nordväst som utgörs av morän

Figur 36. Betesmarken i nordöst som har den finaste floran

Figur 37. Betesmarken i nordväst söder om vägen. Tydligt näringspåverkad

5.7.2 Bevarandemål:

Öppen betesmark. Floran ska utgöras av betesgynnade arter som bl.a. åkervädd, rölleka och gulmåra. Blommande växter ska eftersträvas, då dessa är en viktig nektar och pollenkälla för humlor, bin och vedlevande insekter.

5.7.3 Restaureringsåtgärder:

- Delar av betesmarken i norr är i behov av en vårbränning för att reducera förna uppkommen efter svagare betestryck.
- Uppstärkning av floran genom insådd eller som i detta fall troligen ger ett bättre slutresultat, inplantering av betesgynnande arter som tex åkervädd, stor blåklocka och slättergubbe.
- Skyddsrummen i betesmarken i nordväst, söder om vägen behöver åtgärdas så att människor eller djur ej kan komma till skada. Ett av skyddsrummen var uppbrutet hösten 2021.

Figur 38. I betesmarken i nordväst söder om vägen finns delar av

5.7.4 Skötselåtgärder:

- Bete med nöt och/eller hästar.
- Fortlöpande röjning av igenväxningsvegetation.
- De delar som avbetas svagt bör vårbrännas för att reducera förnaansamling. Kringliggande plöjda marker, fuktiga områden samt vägar utgör bra brandbarriärer.
- Betesfredning i syfte att gynna blomning, fjärilar, humlor och bin bör ske årligen och ambulerande med provisoriska elstaket. Det betesfredade områdena bör ligga inom betesmarken i nordöst och utgöra ett område cirka 1000 kvadratmeter stort, efter den 31 augusti tillåts bete även inom detta område.

5.8 Skötselområde Högörtäng cirka 0,3 hektar

5.8.1 Beskrivning:

Två mindre områden. Ett som ligger väster om Skogstorpet och ett som ligger i nordöstra delen av naturreservatet vid norra delen av Sysavs anläggning. Båda dessa områden har en starrvegetation med högört.

5.8.2 Bevarandemål:

Öppen högörtäng bevuxen med bl.a. starr och hampflockel.

5.8.3 Skötselåtgärder:

- Återkommande avverkning av eventuellt uppväxande träd och buskar ute i högörtsängen. Avverkning och uttransport ska ske under månaderna november-februari. Alternativt vid blöta år, 15/8 till den 30/9.
- Allt avverkat material ska utläggas som död ved i angränsade skötselområde ädellövskog.

5.9 Skötselområde Dammar cirka 7,1 hektar

5.9.1 Beskrivning:

I dagsläget finns fyra dammar och en femte har erhållit tillstånd och är under anläggning.

Dammarna utgörs av en större täktsjö på cirka 1,7 hektar och tre mindre dammar i norr som alla har ett mörkare humösare vatten pga kärrtorv. En av dammarna, som är under 200 m², ligger i en betesmark och de övriga två, en under 200 m² (som på det på 2000-talet påträffades både lökgroda och klockgroda i, nu bedömda utgångna) och den längs i norr cirka 0,2 hektar, ligger i marker som ska övergå till ädellövskog. Nere i söder pågår arbete med att återskapa delar av den gamla Bjersjöholmssjön. Dammytan beräknas bli över 5 hektar. Även den kommer att få ett humöst vatten. Denna damm kommer få betydelse för återvätning av kärrtorv och därmed förhindra fortsatt CO² läckage. Boplattformar för skrattnås (NT) bör anläggas i denna damm. Skrattnåsarna i sin tur ger skydd åt både häckande tärnor och doppingar. Den ökade insektsproduktionen kommer gynna födosök för arter som tornseglare (EN), backsvala (VU), hussvala (VU) och ladusvala.

Täktsjön har ett pga sandförekomsten klart vatten. Mängden signalkräftar är oerhört hög och all vattenvegetation är uppäten vilket även medfört att den övriga biologiska mångfalden med sländor etc är borta. Att helt få bort denna invasiva art är inte görligt utan omfattande och långvarig torrläggning. Dock bör signalkräftan reduceras kraftigt, vilket även beståndet skulle må synnerligen bra av. I de övriga dammarna är förekomsten av signalkräfta okänd. I dammen längst i norr skulle tex smådopping tänkas häcka. I täktsjön rastar änder och kricka (VU).

Figur 39. Täktsjön

Figur 40. I täktsjön förekommer en oerhörd mängd signalkräftar

Figur 41. Grävd damm i nära anslutning till lövsumpskogen

Figur 42. Damm längst i norr där det flyger trollsländor

I norr. Dammen fanns redan år 1939

5.9.2 Bevarandemål:

Vattenhållande dammar. I täktsjön, den enda damm med sandbotten, ska botten i princip vara täkt med olika vattenväxter. I den nyanlagda dammen i söder ska boplattform för skrattnås rymmandes ett 50-tal bon finnas.

5.9.3 Restaureringsåtgärder:

- Anlägga ny damm inom del av tidigare Bjersjöholms sjön enligt meddelade tillstånd.
- Reducera mängden signalkräftar så att vattenvegetation etablerar sig i princip över hela botten.

- Anläggande av fågeltorn när fågellivet etablerat sig i den nya södra dammen.

5.9.4 Skötselåtgärder:

- Tillse att mängden signalkräfter är så pass låg att bevarandemålen innehålls.
- Tillse att anlagda boplattformar för skrattnås (NT) uppfyller sitt syfte.
- Framtida muddring av den nyanlagda dammen får ske i syfte att kunna innehålla bevarandemålen.

5.10 Skötselområde Hårdgjorda ytor 1,9 hektar

5.10.1 Beskrivning:

I naturreservatet finns några vägar och en större hårdgjord yta som tillsvidare nyttjas av Swerocks täktverksamheten. Först när täktverksamheten upphör övergår denna yta till reservatsförvaltaren att hantera.

Figur 43. Swerocks parkering och arbetsområde

6 Friluftsliv

6.1 Allmän inledning

Vandringsleden "Skåneleden" passerar igenom naturreservatet. Söder om området finns de byggnadsminnesförklarade två återstående längorna från 1500-tals borgen.

I området finns några vägar som kan nyttjas för vandring och möjlighet att anlägga några mindre leder samt fågeltorn. Parkeringsfrågan för det utvidgade naturreservatet är ej löst.

6.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

6.3 Information

Informationstavla om naturreservatet ska sättas upp vid den framtida parkeringsplatsen. Vidare bör en informationstavla sättas upp vid den hårdgjorda ytan öster om täktsjön i naturreservatet (X422661, Y6146506). Då detta är en plats som många besökare passerar.

6.4 Parkering

Parkeringsplats för det befintliga naturreservatet finns, med nyttjanderättsavtal, i det befintliga naturreservatets sydöstra hörn. Efter utvidgningen bör besökare istället hänvisas till parkeringsyta antingen utanför naturreservatet alternativt i nära anslutning till vägen som går igenom området. Denna väg är dock stängd på helger och kvällar, pga förekomna stölder hos de verksamheter som bedrivs i närområdet. Markägaren till Bergsjöholm 1:1 önskar att parkeringen anläggs öster om naturreservatet på Sysavs mark. Om detta ej är genomförbart är ett alternativ att när täktverksamheten upphör skulle det hårdgjorda området, som ligger i det nu utvidgade naturreservatet, där bl.a. arbetsboden står, kunna nyttjas som parkeringsyta.

6.5 Vandringsleder

I området finns bra vägar att vandra på. Genom området går även skåneleden. Inom det befintliga naturreservatet finns också en kortare led. Vidare finns en upptrampad stig kring täktsjön. För att öka människors upplevelse av området bör en kompletterande led, på cirka 900-1000 meter, anläggas söder om vägen som går igenom området.

6.6 Renhållning och sanitära anordningar

Naturreservatet är inte tänkt som ett större besöksobjekt, varför besökare kommer att behöva ta med sig sitt skräp hem. Det finns även en problematik, de dagar då intilliggande avfallsanläggning är stängd, att skräp skulle hamna i eventuellt utställda soptunnor, som därigenom snabbt skulle bli överfulla.

7 Jakt och fiske

Undantag från föreskrifterna:

A2 gäller ej befintliga jakttorn och utfodringsanläggningar som är markerade på bilaga 4 till beslutet om utvidgning av naturreservat. Eventuell framtida byte av jakttornsplats ska godkännas av förvaltaren.

A6 gäller ej markägarens röjning av befintliga siktgator,

A8 gäller ej befintliga fyra stycken utfodringsplatser i anslutning till jakttornen, markerade på bilaga 4 till beslutet om utvidgning av naturreservat. Eventuell framtida byte av utfodringsplats ska godkännas av förvaltaren. Utfodringsplats ska då placeras på mindre biologisk värdefulla områden. Utfodring får endast ske med stationär spridare som sprider majs eller spannmål.

Undantag från föreskriften C7 gäller ej fiskerättsinnehavarens fiske efter fisk eller signalkräfta.

I övrigt belastas inte innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagstiftningens bestämmelser av föreskrifterna.

8 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

9 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

10 Dokumentation och uppföljning

10.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder. Dokumentation ska ske när anläggningar rustas upp eller nyanläggs.

10.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas efter ny kunskap.

10.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltaren ansvarar för detta.

11 Prioritering av åtgärder och kostnadsansvar

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötsel- område	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel					
Genomförande av skötselområdenas mål	Löpande	Hela naturreservatet	Förvaltaren	1	Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter.
Avverka barrbestånden	Se bilaga 3 uttag av barrbestånd	Ädellövskog restaurering	Markägaren efter samråd med förvaltaren, senast 31 december 2024	1	Utfällande virke tillfaller markägaren
Röjning av gran	Löpande	Hela naturreservatet	Förvaltaren	2	Motormanuellt
Restaurera skogar genom öppna luckor, skapa döende/död ved	Snarast och löpande	Ädellövskog Lundmiljö	Förvaltaren	1	Åtgärderna görs motor-manuellt,
Stödplantering med ek, fågelbär, avenbok, lönn etc	Vid behov	Ädellövskog restaurering	Förvaltaren	2	Kräver inhägnad
Stödplantering med ek	Snarast	Lundmiljö	Förvaltaren	1	Befintlig lucka finns
Röjning, gallring och avverkningar för att uppnå bevarandemålet	Vid behov	Samtliga skogsskötsel områden	Förvaltaren	2	
Utreda och eventuellt plugga diken	Snarast	Ädellövskog Lövsumpskog	Förvaltaren	1	Se karta över kända diken
Borttagande av invasiva och eller främmande arter	Löpande	Hela naturreservatet	Förvaltaren	2	Inledningsvis främst i skötselområde sandområde

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötsel- område	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel					
Uppsättning och underhåll av holkar för fladdermöss och skogsduva	Snarast och underhålls vid behov	Ädellövskog	Förvaltaren	2	Minst 10 holkar för fladdermöss och 10 holkar för skogsduva
Uppsättning och underhåll av mulmholkar	Snarast och underhålls vid behov	Lundmiljö	Förvaltaren	1	Minst 5 ekmulmholkar
Inplantering av arter som lever i andra naturskogsliknade ädellövskogar eller lövsumpskogar	Vid behov	Hela naturreservatet	Länsstyrelsen	3	
Vårbränning	Årligen någon parcell/er	Blomsterrik gräsmark	Förvaltaren	1	Se parcell schema
Röjning av träd och buskar	I restaureringssyfte sedan vid behov	Blomsterrik gräsmark	Förvaltaren	1	
Anläggande och underhåll av biboplatser	Snarast	Blomsterrik gräsmark	Förvaltaren	2	10 tal hak, 0,5 meter höga, 2 meter långa
Avverkning av träd i bryn	Snarast och löpande	Bryn	Förvaltaren	2	
Årligt bete med nöt eller häst	Betessäsongen	Betesmark	Markägaren/Arrendator	2	
Vårbränning	Vid behov	Betesmark	Förvaltaren	2	Vid svagt bete
Röjning av igenväxningsvegetation	Löpande	Betesmark	Den som uppbär miljöstödet	2	
Betesfredning	Under betessäsongen till 31 augusti	Betesmark	Förvaltaren	2	1000m2 stort placerat på sandigare mark
Inplantering av pollen och nektarproducerande lokala örter	Efter restaurering	Betesmark & Blomsterrik gräsmark	Förvaltaren	3	Lokalt frö/plantmaterial
Åtgärda skyddsrum	Snarast	Betesmark	Markägaren	1	

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötsel- område	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel					
Anlägga ny damm inom tidigare Bjersjöholmssjön	Snarast	Dammar	Markägare/Natur centrum	1	
Muddring av damm	Vid behov	Dammar Den nyanlagda dammen	Den som innehar tillståndet för anläggande	3	
Reducera mängden signalkräfta	Snarast	Dammar	Markägaren, eller den denne utser	1	Täktsjön
Anlägga och underhålla boplattformar för skrattnås	Snarast efter anläggande av ny damm	Dammar	Förvaltaren	1	I den nya södra dammen
Uppföra och underhålla fågeltorn	Efter anläggande av ny damm	Dammar	Förvaltaren	3	När fågellivet etablerat sig.
Övervakning av florans, faunans och svamparnas utveckling		Hela naturreservatet	Länsstyrelsen	3	
Revidering av skötselplan			Länsstyrelsen	1	Vid behov
Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder			Länsstyrelsen	1	Efter anvisningar från Naturvårdsverket
Tillsyn av naturreservatet			Länsstyrelsen	1	Löpande

Anläggningar					
Utmärkning av naturreservatets gränser	Snarast efter att beslutet trätt i laga kraft		Länsstyrelsen	1	Översyn vart 10:e år
Uppsättning av informationsskyltar	Snarast efter att beslutet trätt i laga kraft		Länsstyrelsen		1 vid den hårdgjorda ytan öster om täktsjön 1 vid kommande parkeringsplats
Underhåll av kommande parkeringsplatser	Löpande		Förvaltaren		
Underhåll av leder, spänger, eldstäder			Förvaltaren		
Underhåll av stängsel för betesdjur	Löpande	Betesmark	Markägaren eller arrendator	1	
Underhåll av vägar			Väghållaren		

12 Rödlistade arter enligt Artdatabanken år 2020

RE	CR	EN	VU	NT	LC
Nationellt utdöd	Akut hotad	Starkt hotad	Sårbar	Nära hotad	Livskraftig

Insekter

Almblombock, <i>Leptura revestita</i> ,	EN
Blåsvart brunbagge <i>Melandrya caraboides</i>	EN
Praktblomfluga <i>Caliprobola speciosa</i>	EN
Eksköldlusbagge, <i>Anthribus fasciatus</i>	VU
Bokskogsrödbeck <i>Ampedus rufipennis</i> ,	VU
Aspvedvivel <i>Cossonus parallelepipedus</i>	VU
<i>Silusa rubiginosa</i>	VU
Ljus nästingbagge, <i>Choragus sheppardi</i>	VU
Ekträdlöpare <i>Rhagium sycophanta</i>	NT
<i>Eucnemis capucina</i>	NT
<i>Trinodes hirtus</i>	NT
Mulmstrumpbagge, <i>Abraeus granulum</i>	NT
Bokstrumpbagge, <i>Plegaderus dissectus</i>	NT
Dvärgstrumpbagge, <i>Aeletes atomarius</i>	NT
<i>Ptenidium gressneri</i>	NT
Gråbandad trägnagare, <i>Hemicoelus costatus</i>	NT
<i>Anitys rubens</i>	NT
<i>Atomaria diluta</i>	NT
<i>Synchita variegata</i>	NT
Större sågsvartbagge <i>Uloma culinaris</i>	NT
Gulbent kamklobagge <i>Allecula morio</i>	NT
Matt blombagge <i>Ischnomera cinerascens</i>	NT
Vasstandad trädbasbagge <i>Lissodema denticolle</i>	NT
Aspögonbagge <i>Aderus populneus</i>	NT
Prydnadsbock <i>Anaglyptus mysticus</i>	NT
Platt gångbagge, <i>Cerylon deplanatum</i>	NT
<i>Cis submicans</i>	NT
<i>Cis fusciclavis</i>	NT
Storplattnos, <i>Platyrhinus resinosus</i>	NT
<i>Ptenidium gressneri</i>	NT
Ängsnätfjäril, <i>Melitaea cinxia</i>	NT
Sexfläckig bastardsvärmare, <i>Zygaena filipendulae</i>	NT
Svart majbagge, <i>Meloe proscarabaeus</i>	NT
Mulmknäppare, <i>Elater ferrugineus</i>	VU
Bokvedvivel, <i>Phloeophagus lignarius</i>	NT
Ekvedvivel, <i>Phloeophagus thomsoni</i>	NT

Lavar:

Matt pricklav <i>Arthonia pruinata</i>	VU
Lergelélav <i>Collema limosum</i>	VU
Stiftklotterlav <i>Opegrapha vermicellifera</i>	VU
Bokvårtlav <i>Pyrenula nitida</i>	NT
Bokkantlav <i>Lecanora glabrata</i>	NT
Elegant Sköldlav <i>Melanelia elegantula</i>	NT
Grå skärelav (<i>Schismatomma decolorans</i>)	NT

Svampar:

Lundticka <i>Tyromyces wynnei</i>	VU
Oxtungssvamp, <i>Fistulina hepatica</i>	NT
Koralltaggsvamp, <i>Heridium coralloides</i>	NT
Korallticka <i>Grifola frondosa</i>	NT

Växter

Sydäppelros, <i>Rosa micrantha</i>	CR
Skogsalm, <i>Ulmus glabra</i>	CR
Ask, <i>Fraxinus excelsior</i>	EN
Småvänderot, <i>Valeriana dioica</i>	VU
Blågrönt mannagräs, <i>Glyceria declinata</i>	VU
Hålnunneört, <i>Corydalis cava</i>	NT
Vårstarr, <i>Carex caryophylla</i>	NT
Kärrjohannesört, <i>Hypericum tetrapterum</i>	NT

Däggdjur

Nordfladdermus, <i>Eptesicus nilssonii</i>	NT
--	----

Fåglar

Grönfink, <i>Chloris chloris</i>	EN
Kricka, <i>Anas crecca</i>	VU
Grönsångare, <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	NT
Rödvingetrast, <i>Turdus iliacus</i>	NT
Björktrast, <i>Turdus pilaris</i>	NT
Duvhök, <i>Accipiter gentilis</i>	NT
Ärtsångare <i>Sylvia curruca</i>	NT
Svart-vit flugsnappare, <i>Ficedula hypoleuca</i>	NT
Gråkråka, <i>Corvus corone</i>	NT
Mindre hackspett, <i>Dryobates minor</i>	NT
Spillkråka, <i>Dryocopus martius</i>	NT
Gulspurv, <i>Emberiza citrinella</i>	NT
Entita, <i>Poecile palustris</i>	NT
Skrattmå, <i>Chroicocephalus ridibundus</i>	NT

Rapphöna, *Perdix perdix*

NT

Andra arter av intresse som tidigare varit rödlistade

Skogsduva *Columba oenas*

Bokoxe *Dorcus parallelipedus*

Bokborre *Ernoporicus fagi*

Microscydmus nanus

Cryptophagus labilis

Cis micans

Cis castaneus

Rödtandad hättmossa *Otrotichum pulchellum*

13 Källor

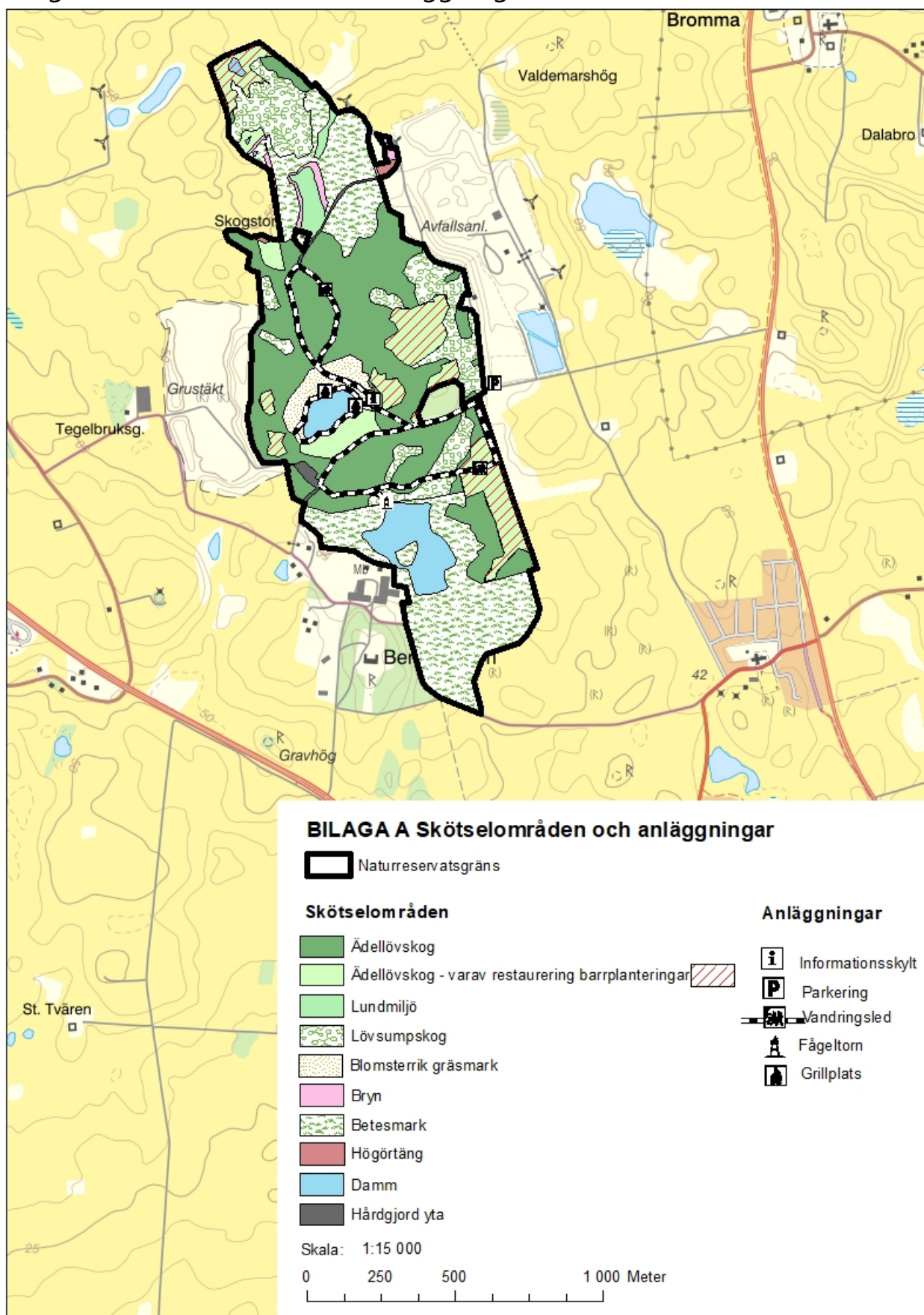
13.1 Litteratur

- Strategi för formellt skydd av skog i Skåne län, Länsstyrelsen i Skåne län, rapport 2006:1
- Fakta skog 1, 2008, SLU, Gunnar Isacsson, Jörg Brunet
- Fakta skog 12, 2008 SLU, Örjan Fritz
- Restoration of beech forest for saproxylic beetles—effects of habitat fragmentation and substrate density on species diversity and distribution, Biodivers Conserv (2009) 18:2387–2404, Jörg Brunet & Gunnar Isacsson
- Skånes skogar – historia, mångfald och skydd: Länsstyrelsen i Skåne län
- Artportalen www.artportalen.se
- Artdatabankens artfaktablad <http://www.artdata.slu.se>
- Kulturmiljöprogram för Skåne, Kulturmiljöprogram för Skåne 2006, Länsstyrelsen i Skåne län
- Bevarandeplan för Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog SE0430134, Länsstyrelsen 2018
- Värdeutlåtande Svefa AB 2021

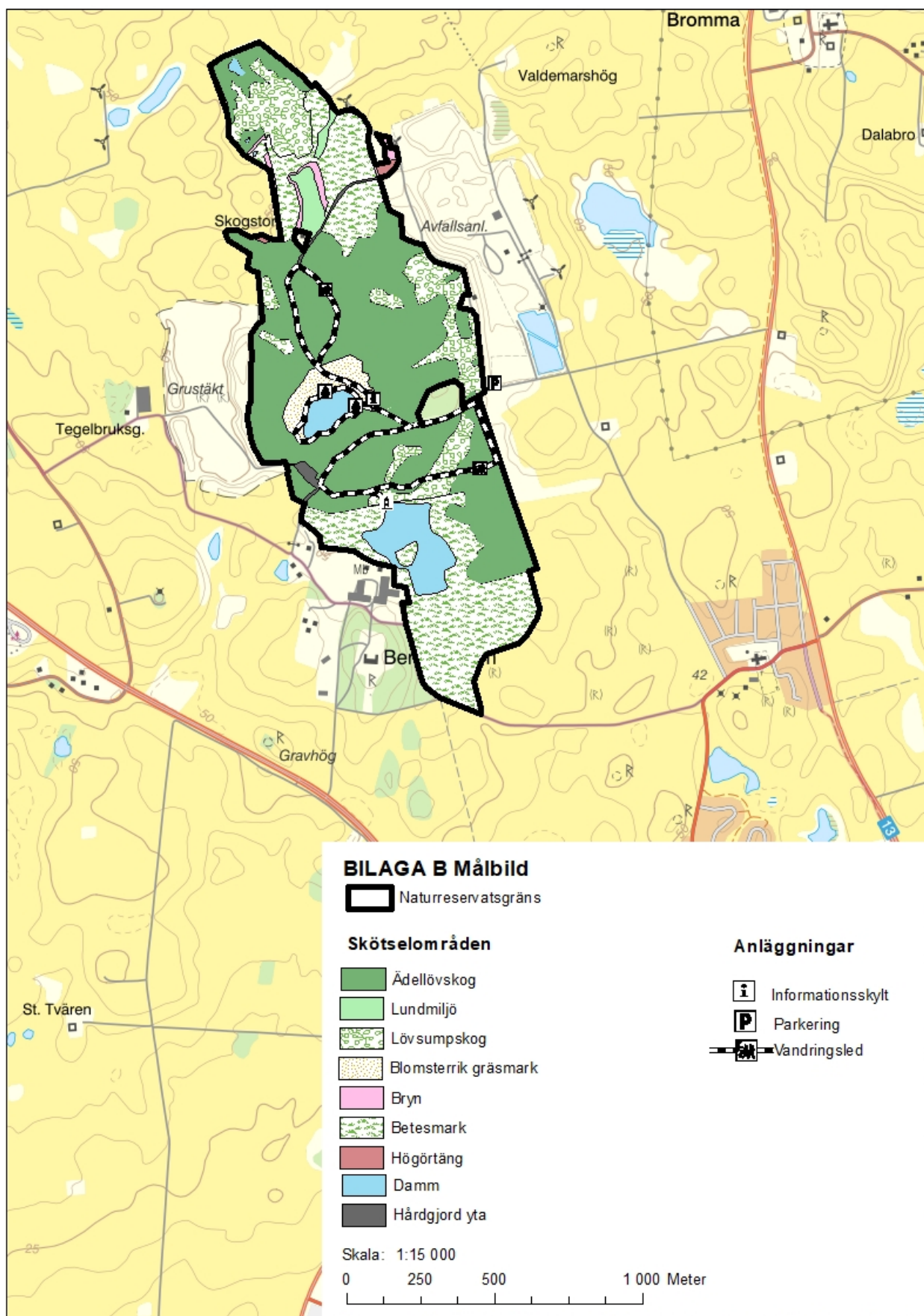
12.2 Kartor

- Buhrmans karta 1684, Riksarkivet
- Skånska rekognoseringskartan IV 208, Krigsarkivet
- Enskifte 1814, Bjärsjö socken, Bergsjöholm nr 1, Lantmäteristyrelsens arkiv
- Storskifte 1789, Bjärsjö socken, Bergsjöholm nr 1, Lantmäteristyrelsens arkiv
- Generalstabskartan 1864, Ystad J133-2-1, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Häradsekonomiska kartan, 1910-15 Ystad J112-1-66, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Flygbild från 1939, Lunds universitet
- Ekonomiska kartan. 1971, Ystad J133-1D9e73, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Övriga kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet. © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga A Skötselområden och anläggningar

Bilaga B Målbild och anläggningar

Bilaga C Natura 2000 områden

Bilaga 1. Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog, SE0430134 med naturtyper.

Förteckning över naturtypskoder återfinns i bilaga 2.

Bjersjöholm ädellövskog i Ystads kommun är rankat som det nionde värdefullaste området i Skåne med avseende på rödlistade skogslevande arter. Nu sker en omfattande areal mässig utvidgning av den skyddade arealen.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller också information om friluftsliv, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Kontaktperson

Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande

Fredrik Ahlström: Bekräftar ändring av föreskriften A9 enligt mail med Johan Johnmark. Ny lydelse: "A9 gäller ej jakt inom våtmarken som ligger i anslutning till Bergsjöholms gods gårdsplan, på sjöfågel under högst fem dagar per år eller vid behov av skydds jakt på sjöfågel, Rödlistade fågelarter omfattas ej av undantaget, dvs de får ej jagas."

Länsstyrelsen: Undantaget till föreskriften A9 har fått ovanstående utformning.

Skogsstyrelsen: ser positivt på att naturvärdena i området skyddas långsiktigt och tillstyrker att reservatet utvidgas enligt presenterat underlag.

Trafikverket: Har inget att erinra.

Boverket: Ärendet avslutas utan åtgärd eftersom det bedöms falla utanför Boverkets ansvarsområde/verksamhetsområde.

Ystad- Österlenregionens miljöförbund: Har inget att erinra

SGU: Avstår från att yttra sig.

TeliaSonera Skanova Access AB: Har inget att erinra. Skanovas teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag

Sydskaanes avfallsaktiebolag (Sysav): har tagit del av förslag till utvidgning av och ändrade föreskrifter och undantag för naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog i Ystad kommun. Förslaget stämmer väl överens med det avtal som tidigare tecknats mellan Länsstyrelsen och Sysav, daterat 2021-10-26. Förslaget möjliggör en framtida utsläppspunkt av renat lakvatten från Hedeskoga avfallsanläggning samt

möjlighet att fortsätta kontrollera verksamheten via befintliga och eventuellt nya provtagningspunkter på ett bra sätt. Sysav ställer sig därav positiva till förslaget.

Lunds botaniska förening: Den föreslagna utvidgningen är högvällovlig. Jag finner endast anledning att kommentera några mindre detaljer.

I avsnitten 5.2.3 och 5.5.3 om restaureringsåtgärder omnämns stödplantering och sådd. Sådant bör i förekommande fall utföras med lokalt plantmaterial.

Angående utplacering av informationstavlor som omnämns i avsnitt 6.3, varför inte istället placera ut dessa vid Skåneledens anslutningar till reservatet? Det finns ingen anledning att som vanligt sätta den skadliga bilismen i första rummet.

I artlistan med rödlistade arter, noterar jag att flera arter saknas, se artportalen.

Bland saknade arter finns Sydäppelros, *Rosa micrantha*, som dock omnämns på andra ställen i texten. Av nämnda ros finns en planta i reservatet. Denna planta och dess exakta lokal bör kanske tydligare omnämnas i skötselplanen för att minska risken att den av misstag förolyckas vid någon restaureringsåtgärd.

Länsstyrelsen: eftersträvar alltid så lokalt plantmaterial som möjligt. Slutlig placering av informationsskyltar har ej avgjorts, då parkeringsplats till området inte slutligen är löst. Det kan bli aktuellt att informationsskylt sätts även på annat ställe än vid parkeringsplatsen. Skötselplanen har kompletterats med sydäppelros.

Länsstyrelsen har efter det inkomna yttrandet kontaktat föreningen och naturreservatets förvaltare har fått vetskap om sydäppelrosens exakta lokalisering.

Yttrande som inkommit efter yttrandetidens utgång:

Naturskyddsföreningen i Ystad: Vi ser med stor glädje på utökningen av reservatet. Föreningen, som i många år önskat nu föreslagen utökning, ser fram emot att följa utvecklingen i reservatet. Vi ser även fram emot att kunna arrangera exkursioner i samarbete med länsstyrelsen och markägaren.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till regeringen, Miljödepartementet. Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **27 maj 2022**. Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00 (växel).